

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS The Provincial Library Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES: Per year \$4.00 Per half year \$2.00

№ 39 (1246). ВІСНОК, 2 КВІТНЯ 1929. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, APRIL 2nd, 1929. No. 39 (1246). VOL. XI.

Комінтерн закликає підтримати революціонерів Індії

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КОМІНТЕРНА ВИДАВ ВІДОВІДЬ ДО РОБІТНИКІВ І ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ ЦІЛОГО СВІТА.

Індія горить під ногами імперіалістів. — Лише союз робітничої революції і селянства зможе повалити імперіалізм та його буржуазних і феодалних союзників. — Британія уживає Індію за базу для нападу, який вона підготувала проти Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

МОСКВА, 28. березня. — Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціоналу видав відозву до робітників і поневолених народів світа, в якій закликає їх підтримати революційний рух в Індії. Відозва заявляє, що страйкова хвиля, яка підноситься тепер у Індії, є організована великою демонстрацією під керівництвом Робітничого Рад.

Відозва дає наказ, що Індія горить під ногами імперіалістів. Гніт селян і їх участь в конгресі робітничих і селянських партій показує, що селяни стають разом з робітниками. Імперіалістичний терор збільшується. Робітничі та селянські партії, що не належать до Комуністичного Інтернаціоналу, є атаковані.

Робітники Бомбею, Калькути і інших промислових центрів доказують своїми героїчними страйками та демонстраціями, що вивчили гіркі лекції 1921 року. Аграрна революція є фундаментом індійської революції.

Імперіалісти завели свій терор проти робітників у Індії, що здушає робітничий рух, який наспівує резур, селянства. Лише союз робітничої революції і селянства зможе повалити імперіалізм та його буржуазних і феодалних союзників.

Реформісти і трейд-юніонні провідники завжди виступали проти колоніальної революції, особливо британські реформісти. Теперішня хвиля терору була попереджена зрадливою капітуляцією індійських буржуазних націоналістів.

Всі нитки надходячої імперіалістичної війни сходяться тепер в Індії. Однак нитки пролетарської революції і колоніального повстання також сходяться в Індії. Індія є головною цною в новій імперіалістичній війні між Британією та Злученими Державами. Британія уживає також Індію за базу для нападу, який вона планує проти Радянського Союзу.

Вибух індійської революції внесе нове життя в революційні рухи Індії, Індонезії та Єгипту і є дзвоном тривоги для всього прогнилого людства. Зближається день, коли пролетарська революція і колоніальне повстання зійдуться і зміняться в Індії.

Відозва кінчиться закликом до робітників світа, спеціально британських робітників, підтримати індійську революцію, пам'ятаючи на слова Маркса: "Нижній парад, що пригнічує другий парад, не може бути вільний".

Відозва кінчиться закликом до робітників світа, спеціально британських робітників, підтримати індійську революцію, пам'ятаючи на слова Маркса: "Нижній парад, що пригнічує другий парад, не може бути вільний".

Імперіалісти завели свій терор проти робітників у Індії, що здушає робітничий рух, який наспівує резур, селянства. Лише союз робітничої революції і селянства зможе повалити імперіалізм та його буржуазних і феодалних союзників.

Відозва кінчиться закликом до робітників світа, спеціально британських робітників, підтримати індійську революцію, пам'ятаючи на слова Маркса: "Нижній парад, що пригнічує другий парад, не може бути вільний".

Робітничо-селянське військо займає міста в Китаю

Шість-тисячна армія під проводом комуністів увійшла до провінції Фукіен і заняла важні міста Тинчовфу й Шангаї. Військо нанкінського уряду в Фукіені було цілком розбито, а його командант поляг в бою за посідання Тинчовфу, що має 250,000 населення.

ШАНГАЙ, Китай, 27. березня. — Армія з 6,000 робітників і селян увійшла до провінції Фукіен і заняла важні міста Тинчовфу й Шангаї. Військо нанкінського уряду в Фукіені було цілком розбито наступною робітничо-селянською армією. Командант фукіенських військ був убитий в бою за посідання Тинчовфу. Кажуть, що Нанкін мобілізує військо з наміром відібрати міста, але боротьба з вуганськими генералами перешкадає всім його планам.

ПЕКІН, Китай, 26. березня. — Звідомення до місцевої легаші Злучених Держав кажуть, що робітничо-селянське військо під проводом Комуністичної Партії Китаю має в своїй посіданні велику частину провінції Кінсі і Фукіен.

В ПЕКІНІ ВИКРИТО ЗМОВУ ПРОТИ НАНКІНСЬКОГО УРЯДУ.

ПЕКІН, Китай, 27. березня. — Тут викрито змову проти нанкінського уряду й арештовано трох провідників Кумінтану. Захоплено також 25 бомб, зброю й амуницію та проти-нанкінські афіші. В наслідок того нанкінський уряд видав постанову не мобілізувати війська без приказів з головної квартири.

Викриття змови підтверджує загальні погрози про те, що нанкінський уряд не може повести належної кампанії проти вуганських генералів через поважний розкол в своїх власних рядах.

ШАНГАЙ, Китай, 27. березня. — Генерал Тенг Шин-Ценг, командант восьмої квантунської армії в несприятливості Лі Чи-Сена, зателеграфував до Нанкіну, що квантунські війська не будуть слухати розпорядків з Нанкіну, поки не буде звільнений Лі Чи-Сен, арештований кілька днів тому. Три дні дано на відповідь. Повідомляють, що квантунські війська йдуть на допомогу Вуганові.

ШАНГАЙ, Китай, 27. березня. — Повідомляють про завязі бою між нанкінськими та вуганськими військами в північно-східній частині провінції Гунь і північній частині провінції Анвей. Повідомляють також про бої на південь від ріки Янцзи, недалеко тунансько-кінсіньського кордону.

ШАНГАЙ, Китай, 27. березня. — Жовірні патрулюють шангаїсько-нанкінську залізницю і всі масові мітинги є тут заборонені в наслідок спроби перервати залізничний рух.

МІСТО МЕКСИКО, 29. березня. — Генерал Калес, головний командант федеральних військ на полі бою, повідомив сьогодні уряд про заняття міста Ескальон після короткого бою з контр-революційними повстанцями.

ХУАРЕЦ, Мексико, 30. березня. — Генерал Ескобар, головний командант контр-революційних повстанців, вислав до "повстанчої дипломатичної місії" у Вашингтоні депешу, в якій називає Двайта В. Моррова, посла Злучених Держав до Мексика, "пропа-

гандовим агентом" для режиму Калеса. Ескобар просить "місію" передати цей комунікат державному департаментові і народо-військовому департаменту Злучених Держав.

КАЛЕКСИКО, Каліф., 29. березня. — Три мексиканські жовірки, німецький виробник бомб і його дочка були убиті сьогодні під час експлозії дев'ятьох барилкок вибуховин і 30 воздушних бомб, що були зложені в мурованій амуніційній будівлі в мексиканським федеральним гарнізоні в Мексикалі, зараз через кордонну лінію.

ФЕДЕРАЛЬНЕ ВІЙСЬКО В МЕКСИКУ ВІДІБРАЛО ЕСКАЛЬОН.

МІСТО МЕКСИКО, 29. березня. — Генерал Калес, головний командант федеральних військ на полі бою, повідомив сьогодні уряд про заняття міста Ескальон після короткого бою з контр-революційними повстанцями.

ХУАРЕЦ, Мексико, 30. березня. — Генерал Ескобар, головний командант контр-революційних повстанців, вислав до "повстанчої дипломатичної місії" у Вашингтоні депешу, в якій називає Двайта В. Моррова, посла Злучених Держав до Мексика, "пропа-

гандовим агентом" для режиму Калеса. Ескобар просить "місію" передати цей комунікат державному департаментові і народо-військовому департаменту Злучених Держав.

КАЛЕКСИКО, Каліф., 29. березня. — Три мексиканські жовірки, німецький виробник бомб і його дочка були убиті сьогодні під час експлозії дев'ятьох барилкок вибуховин і 30 воздушних бомб, що були зложені в мурованій амуніційній будівлі в мексиканським федеральним гарнізоні в Мексикалі, зараз через кордонну лінію.

МІСТО МЕКСИКО, 29. березня. — Генерал Калес, головний командант федеральних військ на полі бою, повідомив сьогодні уряд про заняття міста Ескальон після короткого бою з контр-революційними повстанцями.

ХУАРЕЦ, Мексико, 30. березня. — Генерал Ескобар, головний командант контр-революційних повстанців, вислав до "повстанчої дипломатичної місії" у Вашингтоні депешу, в якій називає Двайта В. Моррова, посла Злучених Держав до Мексика, "пропа-

гандовим агентом" для режиму Калеса. Ескобар просить "місію" передати цей комунікат державному департаментові і народо-військовому департаменту Злучених Держав.

КАЛЕКСИКО, Каліф., 29. березня. — Три мексиканські жовірки, німецький виробник бомб і його дочка були убиті сьогодні під час експлозії дев'ятьох барилкок вибуховин і 30 воздушних бомб, що були зложені в мурованій амуніційній будівлі в мексиканським федеральним гарнізоні в Мексикалі, зараз через кордонну лінію.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ У БОЛГАРІЇ.

САЛБОНКІ, Греція, 28. березня. — Помімо гострої цензури, тут отримано відомість, що болгарський уряд зробив рейд на головну квартиру Комуністичної Партії в Софії.

Арештовано деяких комуністів і обвинувачується їх в "конспірації проти держави". Разом з комуністами поліція арештувала також кількох "запідозрених".

Влада забрала велику кількість літератури, а також великі гроші, що можна було знайти в головній квартирі.

СТРАЙК АВТОМОБІЛЕВИХ РОБІТНИКІВ У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ, 28-го березня. — 1,700 автомобілевих робітників у Відні вийшли вчора на страйк. Три найбільші автомобілеві фабрики в місті стоять закриті. Є вигляди, що до страйку будуть втягнені всі робітники в австрійській металевій індустрії.

Безпосередньо — причиною страйку є це, що робітники домагалися платні підчас свят і роботодавці відкинули це домагання. Власники металевих індустрій грозять зльокавтувати 100,000 робітників, якщо страйк буде продовжатися.

ІТАЛІЯ ТВОРИТЬ КОАЛІЦІЮ НА БАЛКАНІ.

ВІДЕНЬ, 28. березня. — Діно Гранді, італійський міністер закордонних справ, якого називають в Європі мандруючим продавцем фашизму, має приїхати в половині квітня до Будапешту. Знову угорський преміер Бетлен проведе великодні свята в Римі. Ці поїздки обох міністрів є підготовкою для поїздки Муссоліні до Будапешту.

Це все робиться в зв'язку з оживленням італійської політики на Балканах, що змагає створити під проводом Італії коаліцію держав, звернену безпосередньо проти Югославії, а посередньо проти її протекторки Франції.

КАЖУТЬ, ЩО КАРОЛЬ ПОВЕРНЕ ДО РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ, 29. березня. — Румунська газета "Курентул" повідомляє, що в Румунії робляться приготування до повертуту князя Кароля. Тепер веде з ним переговори в Парижі бувший міністер Манулеску, якого уряд Братіану арештував був за пропаганду в користь Кароля.

Сензаційно викликало те, що до Кароля вийхав на переговори князь Стірбей, бувший його ворог, що добився резигнації Кароля з прав до королівського престоло. Тепер він також стоїть за повертутом Кароля до Румунії.

Преміер Маніу ще до свого приходу до влади був прихильний Каролю, а тому дійсно можна сподіватися скорого повертуту Кароля до Румунії.

Сензаційно викликало те, що до Кароля вийхав на переговори князь Стірбей, бувший його ворог, що добився резигнації Кароля з прав до королівського престоло. Тепер він також стоїть за повертутом Кароля до Румунії.

АРЕШТ РЕДАКТОРІВ ФРАНЦУЗЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ГАЗЕТИ.

ПАРИЖ, 27-го березня. — Французька поліція зробила вчора рейд на редакцію "Іманіте", органу французької Комуністичної Партії, та арештувала редакторів газети за висмівання марнотравності, з якою французький уряд старався зрамафізувати смерть маршала Фоша.

Редакція комуністичного денника знаходиться в одній з найбідніших дільниць Парижа й коли пішли погрози про рейд, негайно зібралася юрба обурених робітників. Коли поліція вивела арештованих, зібрані робітники привітали її бруканням і кпинами.

Стаття в "Іманіте" вказувала, що французькі імперіалі-

сти, в своїх приготуваннях до війни, використовують тіло помершого маршала Фоша, провідника їх армій проти німецьких капіталістів у світовій війні, для пропаганди за допомогою імперіалістичною війною.

СУТІЧКА МІЖ СОЦІАЛІСТАМИ А ФАШИСТАМИ.

ВІДЕНЬ, 27. березня. — У невеличкій місті Гратвайн, коло Відня, прийшло до кровавої сутички між соціалістами а фашистами, в якій поранено 18 робітників та збурено велику реставрацію і вчинено інші шкоди. Такі самі сутички мали місце в Бадені, коло Відня. Бурмістра того передмістя тяжко побито.

БРИТІЙСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ВИТІХАЛА ДО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

ЛОНДОН, 27-го березня. — Делегація з 85 визначних британських індустріалістів і фінансистів вийхала вчора з Лондону до Радянського Союзу, щоб розсідити там індустріальні й торговельні відносини, і по своїм повертоті вона виведе детальний звіт про торговельні можливості.

Делегація репрезентує 150 різних великих фірм, що мають капіталу півтора мільярда доларів.

Спеціальний поїзд зустріне делегацію на радянських кордонах і делегати будуть гостями радянського уряду підчас їх побуту в Радянським Союзі. Делегатам буде дано всяку нагоду, щоб вони перевели свою інвестиційну й торговельні відносини, і по своїм повертоті вона виведе детальний звіт про торговельні можливості.

Делегація репрезентує 150 різних великих фірм, що мають капіталу півтора мільярда доларів.

ЄГИПЕТСЬКА ПОЛІЦІЯ РОЗІГНАЛА ДЕМОНСТРАЦІЮ В КАІРО.

КАІРО, Єгипет. — Демонстрація перед палацом, щоб примусити до відкриття парламенту, була розбита поліцією, яка брутально біла демонстрантів. Переведено багато арештів.

Магмуд Паша, який виконує інструкції британських імперіалістів і править при допомозі їх багнетів, закрав парламент на три роки. Поступові елементи плянують акцію на велику скалу, щоб примусити відкрити парламент, і вибрано делегатів, які мають предложити петицію королеві Фуадіві, домагаючися такого кроку.

Багато цих делегатів арештовано, коли поліція напала на демонстрацію перед палацом. Преса, що є під впливом Магмуда Паші, домагається застосування "твердої руки", щоб "здавити всі безпорядки в зародку".

СЕЛЯНСЬКОГО ПРОВІДНИКА НА ЯВІ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ.

СІНГАПОРЕ, 27. березня. — Голандський королівський суд в Батавії, на острові Яві, засудив на смерть Г. Долгасти, провідника явайських селян. Його обвинувачувано в участі у величчому повстанні 1926—27 рр., що вибухло на Яві й поразило громом голандських імперіалістів. Також обвинувачувано його, що він був одним з юрби селян, що вбила урядника з Менесу.

Був це другий процес Долгасти. На першій розправі в

Пандлгангу йому не доказано закидів, зроблених урядом. Другого селянського провідника, на імя Д'яйна, засуджено на доживотну тяжку працю, очевидно під замітом тих самих обвинувачень.

Двох інших робітничих революційних провідників засуджено на заслання.

В слідуючому п'ятницю і суботу буде показуватися в У.Р.Д. у Вінніпегу надзвичайно цікаву й повчальну фільму "ЧАНГ".

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A LIMTED STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськй Робітничій Дому, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

СКАЖИ МЕНІ, З КИМ ТИ ЗАХОДИШ, А Я ТОБІ СКАЖУ ХТО ТИ.

Така є народна приповідка. Скажи мені з ким ти заходиш, з ким приятелюєш, а я тобі скажу хто ти.

Скажи мені, що ти читаєш, а я тобі скажу хто ти. Скажи мені, як ти читаєш, а я тобі скажу що ти знаєш.

Читач з цих висловів певно догадається, що ми будемо писати про читання: що ми читаємо і як читаємо і чи взагалі читаємо? Так, про це ми якраз маємо на думці поговорити.

Останні з'їзди двох наших масових організацій — ТУРФДім і РЗТ — пройшли під кутом гострої самокритики. Головною Десятий З'їзд ТУРФДім. На тому з'їзді цифрами й даними підраховано роботу ТУРФДім, його теперішнє становище — як матеріальне, організаційно-освітнє, так і культурно-мистецьке, виявлено поважні хибки у всіх галузях його роботи й постановлено оздоровити організацію. Той самий дух самокритики перенесено і на конвенцію РЗТ, хоч та організація у двоє молодша від ТУРФДім.

(На жаль, ще до цього часу не надруковано й не розіслано звітів з цих з'їздів, але ми віримо, що при кінці цього тижня, а найдаді з початком слідуючого — звіти будуть готові й негайно розіслані всім відділам.)

Хоч звіти ще не розіслані, проте ухвали цих з'їздів дивно відбилися по всіх відділах наших організацій: одних вони підбадьорили, ваохотили, других налякали, захитали, порушили їхній спокій. Загалом же — ці ухвали і активних і неактивних членів та членкинь наших організацій заставили думати про організацію, неначе розбудили їх.

Правда, через те, що звітів ще не розіслано, не для всіх відділів ясно, які ухвали по тому чи іншому питанню переведено. Тому, що брак ясного толкування, виникають суперечки, а це корисніше ті, блаженний спокій яких порушено, вони старяться роздувати ці ухвали в певний напрям, ще й другий залюбкивати. Це розуміється, пережитися, і з отриманням звітів справи врегулюється.

Ми лише хочемо підчеркнути, що на ухвали останніх з'їздів зареагувало не тільки членство відділів, але й ті товариства, що це не є зв'язані з ТУРФДім, а головню молоді. За нашими інформаціями, від часу Десятого З'їзду ТУРФДім створилися шість нових відділів і два товариства. Деякі інші товариства написали за інформаціями, що треба зробити, щоб прилучитися до ТУРФДім, просять статута, вказівок. І відраділим є той факт, що більшість з цих товариств фармерські. Відраділим є той факт, що фармери прихилилися до ТУРФДім якраз тоді, коли три інші українські організації, які попередньо поборовали та викладали централізацію, нині самі пустилися між фармерів в мандрівку та агітують їх лунитися під їхніми інкорпораціями. Відраділим є ще й те, що велика більшість цих фармерських організацій зголошується без всякої спеціальної агітації наших центрів.

Робітничо-фармерська молодь також дає про себе знати. Хоч на останній конференції Секції Молоді, що відбулася в часі Десятого З'їзду ТУРФДім, ухвалено брати від нововступлюючих членів вступні вклади, хоч були деякі побоювання, що це до певної міри стане перешкодою у вербуванні членства до Секції Молоді, то проте від часу останньої конференції до Секції Молоді ТУРФДім вступило вісім нових відділів.

Але кого найбільше диткували ухвали останніх з'їздів наших організацій, так це центральних зарядів. Внаслідок цих ухвал, як бачимо з наших записок, центральні заряди взяли за організаційну роботу, висилаючи на обідку своїх організаторів.

Все це добре, бо воно будить і членство й працюючі маси взагалі. Але щоб воно не було тимчасовим, перехідним, щоб коли організатор чи організаторка передуть, організації знову не заснули, треба всім вбити собі в тяжку три великі клічки: нам треба вчитися, вчитися і ще раз вчитися! Це сказав Ленін. Перед нами стоїть лише питання, чого вчитися і як вчитися, питання підбору матеріалу для науки й розроблення плану. Поділяючи це до вирішення відповідним зарядом чи комітетом, ми звернемо увагу на один із засобів навчання.

Рішуче помиляються ті, які думають, що вчитися, освідомлятися, поширювати свій класовий світогляд можна тільки в школі чи встановленим спеціальних освітніх курсів та вчашанням на них. Школи, освітні курси, лекції, промови — все це добре, воно два рази добре, якщо освітні курси, спільні читання і т. ін. добре проводяться, якщо мають добрих викладачів і добрих, пильних учнів, слухачів, що регулярно вчашають і потім дома власними силами доповнюють. Але це ще не все. На наших з'їздах багато говорено було про бібліотеки при відділах наших організацій, про їхній стан, про їхнє використання членством. Показалося, що бібліотеки — це найслабша сторона праці наших організацій. Перш всего самі бібліотеки насторо малі, відбір книжок хаотичний, не устематизований. Випозичування книжок членством надто слабе, просто незадовольняюче з ніякого боку. Організації, їхні заряди не присвчували належної, а в багатьох випадках ніякої, уваги бібліотечній справі. Попередніми роками, коли зверталося на це увагу, відіскувалися браком відповідних українських книжок на ринку. Останніми часами з того боку нарікання бути не може. Українська література збагатилася, головню та її галузь, що була найслабша. Але література приносить користь лише тоді, коли її читають.

Наша культурно-освітня організація, на нашу думку, повинна поставити тепер цю справу на порядок дня і заставити членство до читання. Для цього треба впершу чергу поширити всі бібліотеки при відділах, поповнивши їх найновішими книжками та журналами з історії, економіки, політики й красочного письменства. Це перш всего притягне читача, випозичувача книжок. Справу читання книжок і випозичування їх в робітничих бібліотеках треба популяризувати на всіх членських зборах наших організацій, як також на публичних мітингах і концертах. До керування бібліотеками поставити таких товаришів, що добре розумілися б на книжках, що, поговоривши, гару хвилини з тим товаришом чи товаришкою, які зайшли визначити книжки, знали яку ім книжку порекомендувати та дати інструкції, як ту книжку читати, або які книжки читати по такому чи іншому питанню. Бо щоб для читача була користь з прочитаної книжки, треба не тільки знати, яку книжку читати, але й як її читати. Вчитанню, як і в праці, повинна бути система. І наші організації повинні за це взятися.

Активність членства дуже багато залежить від його свідомости, а свідомість — від самоосвіти. Робітник і фармер, що не має змоги замислювати, а тим більше не має змоги в дорослому житті, набиратися знання в школі, мусить покладатися на самоосвіту. Самоосвіту здобувається працею самого над собою в організації. Хто старється працювати сам над собою в тому напрямі, хто любить робітничу книжку, журнал, газету, стало їх читати, ходити на освітні курси, лекції, спільні читання — той розвиває також самодіяльність. Такий член користає з книжки, з організації, а організація й працююча класа користає з него.

З того повинні почати наші центральні заряди, відділові, з того повинні почати всі відділи та членство наших організацій. В тому напрямі повинні працювати всі вчителі та інструктори наших організацій на місцях, цієї справи повинні доопилювати і організатори, що їх заряд висилають центральні комітети наших масових організацій.

У ХАТІ ПОВИШЕНОГО НЕ ГОВОРЯТЬ ПРО МОТУЗОК.

У хаті підвишеного не прийнято говорити про мотузку. Мабуть через те, що в жевельській халупі капіталістичних хижаків — у Лідзі Наций серед багатьох підвишених рахуються і національні меншости, питання про національну меншости, зняте німецьким міністром закордонних справ Штретземаном, нашвидку замазано.

Та й справді, внаслідок Версальського миру, що підвів рахунки грабункам великих імперіалістичних хижаків, багато народів згиналось під нацією — національним гнітом, розірвали між кількома державами. Достій нагадати про українців у Польщі, Чехословацщині, Румунії, про німців у Франції, Польщі, Чехословацщині, Румунії, нову "лажмітну" державу — Югославію, вулькан національної розбрату на Балканах. Капіталісти, стабілізуючи, зміцнюючи господарство, нещадно виснажуючи пролетаріат, тиють і на національності, іноді пригноблюючи дрібну буржуазію національних меншостей дужче, ніж їхніх колег із півночної нації.

Така політика спричиняє обурення трудящих, що доходить кривавих виступів, як у Львові, масові заворушення, як у Югославії й Ельзасі Лютарингії.

Не вдовольняючись з економічного й політичного пригноблення національних меншостей, владаща буржуазія ще й намагається, щоб легше було їх експлуатувати, позбавити їх і своєї культури.

Проте, як не можна заховати підвишеного, так не можна й завжди мовчати про мотузку.

БІЛЬШОВИЦЬКИЙ САНИТАР І ФАШІСТСЬКИЙ ЦАП.

"Трася його шаповій матері" — сказав я від щирої серця, коли, читаючи книжку "Красін", дочитався, як виритуваний красінцінами в полярних водах капітан Цапні почав коверзувати на льодоколі "Красін".

Всі ми тямимо, як минулого літа поїхав фашист Нобле відкривати північний бігун та й розбився його дирижабль. Цілий світ кричав: "рятуйте людей на кригах". Амундсен поїхав рятувати й сам загинув. Загинув там трагічною і нікому невідомою смертю норвезький професор Мальмгрен. Аж більшовицький льодо-

бри... компот... дуже добрі компот. Він голодно плямає ротом, щоб показати капітанові Цапні, який "добрі компот".

Анатоліус "санитар, а Цапні — капітан.

Цапні обурюється, йому зі злости дух спірає в гору; він, в постелі, підносить кулака до носа Анатолія і шипить. (Цапні знав трохи по російськи): — Нема Цапні товариш. Цапні є офіцер. Цапні — пан. Нема більшовик...

Так виритуваний фашистський видупок віддачується тим, що його виритували.

А коли виритували другу групу, знаю як група Вальєри — всіх примістили на кораблі в шпиталях. Вальєри і Цапні капітани. А виритуваний Чечоні — звичайний жовір. Вальєри і Цапні — здорові а Чечоні хорий, у него зломана нога.

Капітани, головно Цапні, демагаються, щоб Чечоні забрати з шпиталя, бо вони не хочуть, щоб звичайний жовір лежав разом з ними в шпиталях.

А радіо оперейтор Баджі

ПІЛСУДСЬКИЙ ГОВОРІТЬ.

"Веселі бюджети". — Міністри й послаи пропівали воєнний бюджет з проститутками. — Польща є раєм для шпіонів. — Домагаються розслідування "веселих бюджетів".

Пілсудський оригінальний, що мало говорить, але коли вже говорить, то газети мають сензацію. Зокрема Пілсудський має "велику симпатію до союму", якого називає не інакше, як "збіговиско проституток".

28 лютого Пілсудський виступив з промовою в сенатській бюджетовій комісії, в якій сказав, що в союмі він виступати не хоче, бо там честь воєнного мундшура виставлена на небезпечку образи.

Далі про бюджеті Пілсудський сказав так:

"Давнішні бюджети, після їх розглядення й оцінення правдивої вартости, називаю завжди "веселими бюджетами". Сума історія наших військових бюджетів полягає не на чому іншому, як на явній крадіжці військових бюджетів і на далеко посуєнній дефвудациї. Є це веселі бюджети, бо знаю випадок видавання з військових бюджетів на веселі забави з вулицьними-проститутками, які уладжували пані міністри для панів послів. Веселі бюджети є веселими часами для панів послів зі союму. З бюджетів удержувано не лише їх полюбовниця, але утримувано і партії. Найбезличніше в світі крадено з бюджету. І тому я завжди називаю ці бюджети веселими бюджетами. Коли йду далше з аналізом, то викажу, що система цієї праці веселого зужиткування бюджету не могла не зачепити власне тих

частей, які тепер власне є зачеплені через п. п. послів союму. З тих власне частей, які найбільше можливих до зужиткованій грошей не на війсьсько, але на веселе проведення часу бюджетово, союмово по міністрово".

В дальшій частині своєї промови Пілсудський виказував, що скреслення, які поробив союму у його бюджеті, є безосновні і такі, що можуть тільки пошкодити армії і польській державі. Що торкається скреслення через союм диспозиційного фонду міністра, то заявив, що уряд той фонд йому дасть, хоч союм цього не ухвалить. Що до справи диспозиційного фонду штабу, то цей фонд потрібний йому коженно для боротьби зі шпіонажем, яка всевладно панюшиться тепер у Польщі. "Я прошу панів — казав Пілсудський — працюю в Польщі для оборони від шпіонажі, як довго Польща існує... зі смутком ствердити мушу, що нема ні хвилі в моєму житті, щоби я не був особисто шпіонований. Нема ні одної хвилини в моєму житті, хоч жию у великій незалежній Польщі, щоби життя моє виглядало інакше, чим так, як виглядало за давніх часів, коли мене гонили як задено з бюджету. І тому я завжди називаю раєм для шпіонів".

Так демократи висловлюються про свою демократичну інституцію і про своїх міністрів, та про свою державу. Що-ж їм і книги в руки.

ІНДУСТРІАЛЬНА ЮНІЯ АВТОМОБІЛЕВИХ РОБІТНИКІВ КАНАДИ.

Робітники компанії "Дадж" застрайкували і виграли.

В середу, 20 березня ц. р., в місті Крайслера, які посідають фабрику Даджа в Торонто, пробували перефорсувати знизку коло 40 процент тим робітникам, які складають верхні часті автомобілів. Ця знизка була прикрита плашкоком так званою "бюнес систем" (система, яка виплачує дивіденти в додатку до заробітної платні), яку боси Даджа стараються завести для робітників в цілій фабриці.

Так скоро, як боси проголосили цю знизку, робітники, що складають верхні часті автомобілів, зложили своє нациння і вийшли на страйк. Робітники інших департаментів були готові вийти разом з ви-

нимом в змушенню босів піддатися робітникам. "Дадж Бродер" постановив перевести цю знизку, а їхній крок влад минулого тижня, це лише тимчасове припинення, що має дати їм нагоду успішніше приготуватися. І так скоро, як робітники повернули до роботи, боси зачали негайно наймати людей до складання верхніх часті автомобілів. Є це очевидно рух, при помочі якого боси пригтовлюються перевести знизку тоді, коли робітники не будуть на це добре пригтовуваними.

Індустриальна Юнія Автомобілевих Робітників буде продовжувати свої спроби організувати і пригтовувати робітників не лише проти знизки платні, але також і до боротьби за лішню платню і кращій усаія праці.

Вона буде пригтовувати їх проти реакційної офіціалізації Американської Федерації Праці, як появиться в цій боротьбі, щоб зрадити робітників. Рекорд А. Ф. П. у всіх боротьбах робітників з індустриальними басами є рекордом зарди. Не будучи в силі організуватися самим в бойовій організації. Це вказує на цілковиту зраду робітничих інтересів, бо нині боси дивляться на А.Ф.П., як на свою найбільшійшу зброю проти робітників.

Цей страйк вказує зараз на факт, що робітники є втові борються, що вони опиратимуться знизкам платні і що в них є лібське бажання організуватися.

Робітники мусять об'єднатися навколо піддержки Індустриальної Юнії Автомобілевих Робітників Канади та піддержати кампанію, яку ця юнія перепроводжує зараз відносно організування автомобілевих робітників.

Робітники! Піддержуйте Індустриальну Юнію Автомобілевих Робітників! Одинокую організацію, яка борється і веде робітників проти знизки платні і проти погіршаючих обставин: проти зрадничої А.Ф.П., яка хоче зрадити робітників.

Мусій.

ВСЕ ГАРАЗД.

"Комісія румунського уряду, обслуговуючи зголоднілу Бесарабію, вивізла там "члковий лад".

Бесарабій атестат: — Повний лад. Тинна, мир та божий страх. (Зліти дах...)

Там нема бунтів та чвар. Там — жандарм. Там нема отих... комул. Там — румун!

Ухвалили повний звіт: — Так і слід. Хай живе жандарм і кат — Повний лад.

Мартин Задєка.

ЗАКРИТТЯ Т-ВА БІЛОРУСЬКОЇ ШКОЛИ.

Новгородський воєвода закрив товариство білоруської школи на терені новгородського воєводства. Всі книги і документи цього товариства опечатано. Як причину закриття цього культурного товариства власті подали його протидержавну діяльність.

СКІЛЬКИ КУРЯТЬ НІМЦІ.

Німеччина — країна, де найбільше курять. За один рік там викарили 33 мільярдів папіросок, цєбто, трічі більше як перед війною. Самі берлінці вжикають річно 6 мільйонів папіросок, що дає пересічно (враховуючи сюди й немовлят) 4 папіроски денно.

Др. Макс Вінклер заявив на конференції міжнародних фінансів в Нью Йорку, що Злучені Держави мають вложений за кордоном 26 мільярдів доларів. Крім того американські банкирі позичують іншим державам щороку по два мільярди доларів.

Начерк тезів про положення Канади, прийнятий поширеною ексекутивною Компартією Канади

КАНАДІЙСЬКА БУРЖУАЗІЯ НЕ Є БУРЖУАЗІЄЮ КОЛЬОНІАЛЬНОЮ.

(Докінчення.)

1) Питання про положення Канади для Комуністичної Партії не є академічним питанням, а практичним політичним питанням. Рішучим завданням, а якого треба підходити до цього питання, є: що повинно конституційних відносин до британської імперії, пануючою класом Канади є канадійська буржуазія, яка розвивалася протягом більш як століття серед умови високо розвинутого капіталізму, без слідів феодальності та колоніальної опресії. Канадійська буржуазія, не є в глибокій залежності від британської імперії, Канадійський уряд, це національний уряд. З цієї причини для канадійської буржуазії не існує національного питання і не існувало воно від буржуазної революції в Канаді, яка вирішила головну точку національного питання — питання про домашній ринок.

Буржуазія ввійшла націоналізму в боротьбі за ринок. Канадійська буржуазія не тільки вирішила це питання в середині паперово-конституційних меж, британської імперії. Нині канадійська буржуазія йде далі і вирішує питання про чужі ринки також і в межах британської імперії. Це пояснює нам відсутність націоналістичного руху в Канаді. Нема підстав на такий рух! Канада не є в стані розвитку з колоніальною відсталістю до буржуазної демократії, але вона є в стані розвитку з буржуазної демократії в пролетарську революцію.

Левін сказав: "Одним із безперечних вимог марксистської теорії в прослідженні якого будь соціального питання є вимагання, щоб це питання розбирати в межах певних історичних, а в випадку де ходить про дану країну, щоб розбирати конкретні окремні відносини до країни від других країн в межах одного і того самого історичного періоду". (Самозначення і т. д.)

Встановлено окремність Канади є те, що хоч конституційно вона є частиною британської імперії, вона стала економічно незалежною від імперії.

Раз ми встановили ці тези, питання про це, чи Канада є або не є окремою нацією, є абстрактним питанням. Чотири характеристики або прикмети, що становлять націю, як начерковано тов. Сталіном, є: культура, мова, територія і економічна єдність. Тов. Сталін однак укавав "Нову Англію" (східно-північні степи Злучених Держав, які проголосили незалежність від Англії) окремою нацією зараз по американській революції при кінці 18-го століття, по причині окремих оточення і умови життя в Америці.

Вигляд є такий, що на випадок англо-американської війни серед канадійської буржуазії поставило велика криза, яка виторить революційне положення і правдоподібно доведе до горожанської війни (глядіть "Ранні Тейб'л" ч. 64, де вказується на перспективі горожанської війни).

3. Роль канадійської буржуазії в ослабленні імперіалістичних конституційних зв'язків є історично прогресивною і становить частину процесу розколу британської імперії. Але це ніяк не означає, що канадійська буржуазія, це прогресивна буржуазія, але революційна в якійсь мірі. В період боротьби проти феодальності й національного гніту, канадійська буржуазія грала революційну роль. Але в теперішніх розвитку пролетарської революції всі канадійська буржуазія стала контрреволюційною.

Завдання пролетаріату є підтримувати ослаблення конституційних зв'язків, коли дійсно економічні зв'язки вже ослаблені і канадійська буржуазія міцно встаткувалася як панацея класу Канади; але завдання пролетаріату є використати міжбуржуазні канадійські противності і суперечності між британським і американським імперіалізмом.

4. Канадійська буржуазія привдається до імперіалістичних сил у світі у воєнних походах проти Рад. Союзу. Ця ситуація може бути скомплікована лише різними, що можуть повстати між британською, а американською програмою в цій війні, а що може викликати різницю, а навіть антагонізм внутрі канадійської буржуазії.

5. Ключ канадійської незалежності під робітничо-фермерською владою не є ключем проти британської імперії, а є ключем проти канадійської буржуазії.

Війна між Британією і Америкою доведе суперечності в середині канадійської буржуазії до кризи. До того часу є цілком можливе, що наступить ще деякі конституційні зміни (наприклад, канадійський генеральний губернатор і т. д.). Ніяка буржуазна політична партія не зможе усунути ці суперечності до того часу.

Вигляд є такий, що на випадок англо-американської війни серед канадійської буржуазії поставило велика криза, яка виторить революційне положення і правдоподібно доведе до горожанської війни (глядіть "Ранні Тейб'л" ч. 64, де вказується на перспективі горожанської війни).

3. Роль канадійської буржуазії в ослабленні імперіалістичних конституційних зв'язків є історично прогресивною і становить частину процесу розколу британської імперії. Але це ніяк не означає, що канадійська буржуазія, це прогресивна буржуазія, але революційна в якійсь мірі. В період боротьби проти феодальності й національного гніту, канадійська буржуазія грала революційну роль. Але в теперішніх розвитку пролетарської революції всі канадійська буржуазія стала контрреволюційною.

Завдання пролетаріату є підтримувати ослаблення конституційних зв'язків, коли дійсно економічні зв'язки вже ослаблені і канадійська буржуазія міцно встаткувалася як панацея класу Канади; але завдання пролетаріату є використати міжбуржуазні канадійські противності і суперечності між британським і американським імперіалізмом.

4. Канадійська буржуазія привдається до імперіалістичних сил у світі у воєнних походах проти Рад. Союзу. Ця ситуація може бути скомплікована лише різними, що можуть повстати між британською, а американською програмою в цій війні, а що може викликати різницю, а навіть антагонізм внутрі канадійської буржуазії.

5. Ключ канадійської незалежності під робітничо-фермерською владою не є ключем проти британської імперії, а є ключем проти канадійської буржуазії.

Віткту пролетарської революції через період демократичної диктатури пролетаріату і селянства. Ключ канадійської незалежності під робітничо-фермерською владою є ключем, зверненим проти канадійської буржуазії, а одночасно проти британської і американської імперіалізмів, і не з точки погляду буржуазного національного самозначення, а з точки пролетарської революції. Цей ключ пролетарської революції в Канаді згідно з окремими конкретними умовами.

ПОЗИЦІЯ Й ЗАВДАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ.

В зв'язку з цим ключем роблять деякі зображення в минулому, які повстали, перше, через неправильну оцінку Канади в епілому положенні, а по-друге, в неправильній позиції нахалу канадійської буржуазії ослаблювати конституційні зв'язки з британською імперією. Ці ухилення:

1. Уживання цього ключа як ліво-крилового компліменту доповнення сумнівних кроків буржуазії в напрямі більшого дипломатичного відхилення від британської програми — як відмова до робітників осуджувати прем'єра Кінга за усадування британській політиці в зрівнянні з Радянським Союзом, чим поставлено робітників в становище лівої опозиції ліберальної партії. Ключ відносно приготувань до війни проти Радянського Союзу треба було вжити для пропаганди потреби горожанської війни проти канадійської буржуазії, яка не висліджується британській політиці відносно Рад. Союзу, але є імперіалістичним партнером в ній.

2. Партія уживала ключа про канадійську незалежність, щоб притягнути більше на ліво націоналістичні елементи канадійської буржуазії. Такі націоналістичні елементи, як доктор Еварт, не є в ніякому змісті пролетарськими революціонерами, лиш репрезентантами дрібно-буржуазної інтелігенції (дуже мала грушка), що є переважно найвукальшим реакційним канадійством. Це замірюване наближення до націоналістичних елементів показало ясно неправильне толкування ключа про канадійську незалежність.

3. Партія толкувала цей ключ в чисто юридичній і конституційній формі — усунення "Бритни Порт Америка Ексту", звертаючи свій атак проти того акту на підставі, що він забороняє деяке правдоство в інтересі робітництва (як пенсія на старість, аскурація від безробіття і т. п.) та сприяє усунення сенату. Воно правда, що партія мусить проводити масову агітацію відносно цих негатайних домагань, але лише тому, що через ці негатайні домагання ми можемо порушити перед масами питання пролетарської революції.

Помілкою у цим було не порушення негатайних домагань перед робітниками, але зведення питання канадійської незалежності до чисто конституційного юридичного питання і вироблення в робітників фальшивої надії в буржуазній парламент, що він ось, мовляв, ухвалить закон усунення "Бритни Порт Америка Ексту" і Канада стане незалежною країною. Друга помілка була, що не зв'язано конституційного питання з масовою акцією пролетаріату та питанням пролетарської революційної боротьби.

4. Найбільшою помілкою партії було те, що до подання цього ключа не вказувалося питання бізнесу і підприємства. Наше рішуче вороже ставлення до такого рода комбінацій виправдується подіями останнього часу. В Америці в робітничих банках крах іде за крахом, і отож, наші передбачення невідомого банкрутування профспілкового капіталізму підтвердились навіть раніше, ніж треба було сподіватися. Проте, не зважаючи на це, європейські реформісти наслідують американських, що також не може не привести до зради й краху. Але до цього питання ми підходимо не з погляду фінансового, а переважно, з політичного.

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Ми рішуче й категорично виступаємо проти такого використання членських вкладок і грошей робітників, ми рішуче й категорично проти того, щоб провадити всілякі фінансові ком-

бізнесу і підприємства. Наше рішуче вороже ставлення до такого рода комбінацій виправдується подіями останнього часу. В Америці в робітничих банках крах іде за крахом, і отож, наші передбачення невідомого банкрутування профспілкового капіталізму підтвердились навіть раніше, ніж треба було сподіватися. Проте, не зважаючи на це, європейські реформісти наслідують американських, що також не може не привести до зради й краху. Але до цього питання ми підходимо не з погляду фінансового, а переважно, з політичного.

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

бізнесу і підприємства. Наше рішуче вороже ставлення до такого рода комбінацій виправдується подіями останнього часу. В Америці в робітничих банках крах іде за крахом, і отож, наші передбачення невідомого банкрутування профспілкового капіталізму підтвердились навіть раніше, ніж треба було сподіватися. Проте, не зважаючи на це, європейські реформісти наслідують американських, що також не може не привести до зради й краху. Але до цього питання ми підходимо не з погляду фінансового, а переважно, з політичного.

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

Утворення тототоніх з підприємствами установ полекують всілякі темні справи й допомагає фінансовим комбінаціям бюрократичної профспілкової верхівки з підприємствами. Через ці установи провадиться корупція й підкуп. Через ці установи організується страйколомство, зраду робітничих страйків, бо дуже цільно зв'язано там співробітництво робітничих лідерів і підприємств, а таке цільне співробітництво невідомо має привести до зради й страйколомства. Це цілком і повністю підтвердилося на прикладі Америки, і в цьому питанні ми рішуче розходимося з провідирями Амстердамського Інтернаціоналу, які мріють про "американізацію" всього європейського профпроху.

Ми розходимося з провідирями амстердамських спілок і в питанні про взаємини між лідерами і масами в самих профспілках. Провидирі амстердамських профспілок багато люблять балакати про демократію, тимчасом демократії цієї дуже бракує в реформістських спілках. Там цілковито панування бюрократії. Все диктується зверху. Маса тільки існує для виплати членських вкладок. Провидирі сидять по кілька десятків років, а коли вони починають відчувати зростання ворожого до себе ставлення з боку робітників, вони ухвалюють особливі резолюції про незмінність профспілкових урядовців, як це було торік на з'їзді англійських комуналістів. (Кінець буде.)

МОЛОДІСТЬ І СТАРІСТЬ.

Бже в давні часи люде шукали засобів на збереження молодості і таких віків, щоби при їх допомозі обминути на старості літ причасних цьому віковій фізичних і духових недомогань. Але це питання остає по нинішній день не вирішене, і не має дійсного успіху навіть остання метода учених лікарів, що заходяться відомою молоджувати старих людей, при допомозі хірургічних операцій, переносячи на людей молоді залози, то що.

Проти Штайнахів і Вороновичів, що вдалилися подібним експериментами, виступає німецький лікар др. Міллер з Мінхену і каже, що перед старістю ніхто не захорониться, але кожний може при відповідних способі життя захоронитися бодай вчасні перед прикрими, хоч і зовсім природними обивами старості.

Др. Міллер бере на увагу передусім те, що в пізніших роках в людини зникають деякі інстинкти і нахили, і показує на примірах з тваринного світу, що те саме діється і там. Рухи муси однакові, що вперше є дуже жваві і енергійні, вже після кількох годин слабнуть і стають повільніші. Ось в пізніших роках свого життя перестав боротися зі своїми соперниками.

Чоловік, якому минуло 40 років, тратьє охоту до гімнастики, спорту і танцю. Але його духові, творчі і мистецькі здібності можуть бути замінені ще й після 60 року. Це буває очевидно лише тоді, як людина не витрачує і не витрачає передчасно цих здібностей надмірною умовою працею, клопотою або непоміркованістю в способі життя. Як людина має спромогу часто

відпочивати, змінити місце свого побуту і оточення, то це, як каже др. Міллер, впливає велим корисно на духовий і фізичний стан здоров'я, людина живе довше і не зазнає недомогань старого віку.

Одним з приznak, що людина старіється, є помешення сну. Найбільше спить новонароджена дитина, а описі потреби сну поступово меншає. Старий чоловік не спить ані довго ані твердо, і сон не зміцнює і не відсвіжує його так, як молодий люде.

В наслідок помешення сил травлення і не зовсім правильної виміни матерії, слабне також апетит в старших людей. Те саме діється з нахилом самозбереження, з енергією та з охотою до життя. Скільки ж самогубств, довершених в старшому віці, досить значна.

Які є причини старіння — на це не легко дати відповідь. Однак слід зазначити, що старіння окремих органів або частин людського тіла (свий волос, втрата зубів і т. п.) не є признакою ані умовиною загальною старості.

Як запобігти старінню? Передусім треба зберігати нормальний здоровий спосіб життя. Люди старіються здебільша від нужди, клопотів, духових зворушень, фізичного умового перепарцювання, недостатку сну, нічної праці, ушкодження нервів неркотиками (прим. алкоголь і нікотин) і не відповідною поживою.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати в цій справі.

Старість ніхто не може обминути — але при розумних способі життя можна відсвіжити на певний протяг часу і позу, і такий спосіб — каже др. Міллер — є однією методою, на яку можна покладати

Лев Троцький на услугах світової буржуазії

ПЕРШІ КРОКИ "МІСТЕРА ТРОЦЬКОГО" ЗА КОРДОНОМ.

В московській "Правді" з 8 березня під таким заголовком уміщено велику статтю тов. Ярославського, де він вводить уривки з статті Троцького, уміщеної в консервативній "Дейлі Експрес". "Правда" наводить також фотографічні знімки першої й другої сторінок "Дейлі Експрес" з портретом Троцького та його дружини.

Буржуазна реакційна преса, — пише тов. Ярославський, — придбала наприкінці лютого 1929 року нового співробітника Л. Д. Троцького. На сторінках газети "Дейлі Експрес", "Нью Йорк Геральд енд Трибюн", ультра консервативних голяндських газет, а також інших реакційних буржуазних органів, що їх обслуговує американське агентство "Консолідейтед Прес", надруковано серію статей Л. Троцького. Ці статті Троцький продав агентству за велику суму доларів. Ціком зрозуміло, що реакційна преса дуже радіє, бо їй і не снилося, що 1929 року вона матиме за співробітника "містера Троцького", як підписано під портретом Троцького на сторінках газети "Дейлі Експрес" з 27-го лютого 1929 року.

Так, буржуазія є чого радіти, — зауважує тов. Ярославський. — На якийсь час ім'я "містера Троцького" може бути принадою для публіки, охочої до сенсацій капіталістичної преси, і не шкода заплатити Троцькому кілька тисяч чи навіть кілька десятків тисяч

доларів за його наклепницькі статті на адресу комуністичної партії, радянської влади й Комуністичного Інтернаціоналу.

Останніми роками, — пише далі тов. Ярославський, — доля Троцького, як керівника коалиційної "опозиції" та як організатора антирадянської негалабної партії, надзвичайно цікавила наших класових ворогів. Соціал-демократична й буржуазна преса підхоплювала кожну вигадку, кожну наклепницьку заяву Троцького, кожну його вихватку проти партії, проти її керівництва, проти радянського режиму, проти Комінтерну. Останню статтю Троцького з 25-го жовтня 1928 року надрукувала вся буржуазна преса, додавши відповідні заголовки, радіючи в них, що ось нарешті, і сам Троцький закликає до страйків проти радянської влади, а досі це йшло від них, від соціал-демократів, від прихильників буржуазної демократії. Проте тоді вони ще не могли мріяти, що Троцький через якихось два місяці стане співробітником цієї буржуазної преси".

Тов. Ярославський зазначає, що вислання Троцького з похвалою зустріла вся партія, а також лави безпартійних робітників. Численні резолюції на найбільших заводах, в різних частинах армії й флоту вимагали рішучої боротьби з опозиційною роботою троцькістів. Комуністична преса в інших країнах вітає постанову, яку ухвалив наш уряд, що до контр-революціонера Троцького.

"МІСТЕР ТРОЦЬКИЙ" І "ЯСНОВЕЛЬМОЖНИЙ" КЕМАЛЬ ПАША.

Наводячи далі окремі уривки з статей, тов. Ярославський пише:

"Інакше поставився до повідомлення про вислання Троцького буржуазна та соціал-демократична преса. Хоч вона не мала повної одностайності в оцінці ролі Троцького, проте більшість газет буржуазних та соціал-демократичних сходилися на тому, що Троцький приходить у капіталістичний світ іншим, ніж він вийшов з нього 1917 року, що в капіталістичний світ повертається в особі Троцького людина, яка допомагає розвинути, ослабленому РСРП, а коли так, то він буде бажаним гостем.

Дуже не багато знайшлося газет, які засвоїли інший погляд. Рекорд дружить в цьому побила одна стокопльська реакційна газета. У числі з 12-го лютого вона повідомила, що в зв'язку з висланням Троцького застрайкувала електрична станція в Москві й усі місто лишилося без світла, спинилися трамвай, військо ЧК зайняло всі урядові будинки, театри й місця розваги, були закриті ресторани, а одвідувачів швидко порозходилися до дому й що "тільки об 11-й годині ввечері з допомогою фахівців з інженерного війська та студентів відновлено роботу на електричній станції", та що Зінов'єва заслано на Кавказ,

що Лозовський і кілька інших керівників діячів радянських профспілок "вирішили використати Троцького для організації страйків в європейських промислових країнах".

Далі тов. Ярославський наводить уривки з соціал-демократичних європейських газет і відзначає тверезий голос європейської комуністичної преси.

Троцький приїхав до Константинополя 12-го лютого, — повідомляє тов. Ярославський, — і першим його кроком була заява на ім'я Кемалі: "Полю ясновельможності, панові президенту Турецької Республіки. Коло воріт Константинополя я маю честь повідомити, що не з свого вільного вибору я прибув на турецький кордон і що я перекохану цей кордон, тільки поступившись перед насильством. Прийміть, будь ласка, пане президенте, пошану від мене, Л. Троцький. 12-го лютого 1929 р."

Увесь 13-го лютого Троцький у розмові з начальником

"ПРАВДА" ТРОЦЬКОГО ДОБРЕ ЗАПЛАЧЕНА КАПІТАЛІСТАМИ.

Ціком зрозуміло, що агенти буржуазної преси зараз-же кинулися на таку принаду. Представник "Юнайтед Прес оф Америка" сказав Троцькому, що ця буржуазна організація преси широко опинить телеграми Троцького в справах, які цікавлять буржуазну громадську думку Європи та Америки, і тут же почався торг. Представник буржуазних синдикатів преси поставив йому умову:

"Уникати революційної пропаганди й відмовляти в усіх розмовах та статтях іншим протягом місяця".

У всякій разі спершу йому пропонували за перші статті не менше, як 5,000 доларів і сказали йому, що за право вислати його статті сперечаються такі поважні органи, як брудно-жовта "Дейлі Мей". Агенти також сказали йому, що авторські права продано по добрій ціні, що Оттоманський банк готовий виплатити йому за його статті то-що.

Ми не знаємо, за скільки сторгувався Троцький з агентами буржуазної преси. За деякими даними за статті йому заплачено більше, як 10,000 доларів, а за іншими версіями — 20,000 доларів. Нас це не цікавить. Коли небіжчик Іоффе скаржився на партію, що вона не дозволяє йому друкувати своїх мемуарів у буржуаз-

ній поліції, що фраза про насильство стосується не турецької влади, а радянської. Отже першим кроком Троцького в капіталістичній країні був півнок на адресу Радянського Союзу й пошана до президента Турецької Республіки.

Нас не дивує це, — зауважує з цього приводу тов. Ярославський. — Але чому Троцький соромиться навести усього цього листа, коли він публікує його в "Дейлі Експрес", зауважуючи на початку: "Моя мета не пропаганда, а сама тільки правда". Соромно перед своїми однодумцями? — питає т. Ярославський.

Троцький наводить цього свого першого листа без висловлення пошани, а просто: "Сер, я формально заявляю вам, що не з свого вільного вибору прибув на вашу територію, а поступаючись перед насильством". Правда — виходить троцькістська, зіпсована. З першого кроку до останнього летіли ренегатська "права"!

Цікаво, чи не обіцяють йому добре заплатити, це викликало огиду. Але Іоффе небіжчик, який писав про це перед своєю смертю, а тут живий політичний небіжчик, який ренегат, торгується за можливість продати свій наклеп проти комуністичної партії, проти її керівників, проти радянської влади.

Реакціонери знають, що роблять, вони знають навіщо вони друкують статті Троцького, і нехай собі Троцький у цій статті дає примітки для легковірних читачів: "Коли я взяв писати ці статті, я зажадав повної волі висловлюватися, я скажу або те, що я думаю, або нічого не скажу".

Кожний має право запитати: відколи це і з якого приводу буржуазна імперіалістична преса стала вільною трибуною для тих, хто заявляє себе щиро лівим, і чи не дивно, що Троцькому платять десятки тисяч доларів за "пропаганду" ті самі англійські верховодячі, які організували розрив з Радянським Союзом саме через "пропаганду"? Чи не ясно, що пропаганда містера Троцького, як небо від землі, далекі від тієї "пропаганди", за яку арештовують розстрілюють, комуністів у всіх країнах капіталістичної Європи й Америки. Справді-ж Троцький у своїх статтях провадить пропаганду

проти Радянського Союзу, проти комуністичної партії, проти Комінтерну. Саме за це й платять йому з торбинки з гринями Англія та Америка.

"Дейлі Експрес" додає до статті Троцького маленьку передмову "Історичний документ", де розповідається про те, що Троцький "драматично порушив довге мовчання. Він гостро обвинувачує свого голубового ворога Сталіна... Він критикує теперішній радянський режим і викриває позазастунокую історію тих подій, які привели до того, що він став політичним вигнанцем". Газета додає до статті примітку: "ОДПУ, про яке згадує Троцький, є терористична організація, що прийшла на зміну ЧК". А сам Троцький повідомляє, що "ДПУ це — політична поліція" й розповідає про те, як його два собаки — поїтери "були трішки стурбовані, побачивши стільки чужих людей у мій спокійній оселі". Ці "чужі люди" були робітники ДПУ.

"Дейлі Експрес" з захопленням наводить вислів Троцького про те, що радянська влада "панує силою над обуреним народом". Скільки звинувачень липавів дівав ренегат Каутський та його апостоли й від Леніна, і від Троцького свого часу за таке твердження! І як швидко автор книжки "Тероризм й комунізм", скерованої проти таких тверджень, кидав це обвинувачення проти радянської влади перед буржуазним світом! Троцький заявляє:

"Наша метода — це метода внутрішніх реформ. Я користуюсь з цієї нагоди, щоб заявити це цілому світові, щоб, оскільки це можливо, захистити інтереси Рад...". "Хоч-би які були великі труднощі Радянської Республіки, що випливають не тільки з об'єктивних обставин, а й з марної політичної вагання, усе-ж ті, хто сподівається близького повалення режиму, засуджені на одню жорстоке розчарування".

Нам здається, — каже тов. Ярославський, — що містер Троцький зробив плагіат у секретаря містера Чорчіла, містера Бутбі. Він заявив у пресі буквально те саме, що і банальне повалення радянського режиму не можна сподіватися. Як бачите, в питаннях про перспективи світової революції, база якої є радянський режим. Троцький цілком згоджується з містером Бутбі. І ми ідемо далі за твердженням консервативного містера Бутбі, то чи не ясно, що містер Троцький і містер Бутбі цілком зійдуться на

знання, недовірливо й підозріло ставиться до неперевіраних і не достатньо обгрунтованих висновків. Смак братів, як бачимо, розходиться, і після від'їзду Еразма, що закінчив уже курс, Чарлс найшов нове коло знайомих, що цілком відповідало його захопленню й нахилі. Це все була молодь, що захоплювалася природничими науками й цілком віддавалася їх вивченню. Тут були і геологи, і зоологи, і ботаники, що пізніше утворили собі гучну славу своїми дослідженнями. В їх числі був Грант, що вже в той час надрукував кілька чудових досліджень з зоології і що став пізніше професором зоології в Лондоні.

До речі, цей приятель Дарвінів перший розказав йому про учення Ламарка, про еволюційне, поступове виникнення видів органічного світу один з одного. В цій теорії була деяка схожість з пізнішим ученням самого Дарвіна, але й дуже відрізнялася від нього. Грант висловлювався про Ламарка й його висновки позитивно і навіть захоплююче. Більш того, сам Грант в кінцевій частині одної з своїх праць, виданих уже, висловив цілком яскраво і певно свій думку, що одні види тварин походять від інших і що ці види змінюються удосконалюючись.

На цей самий час припадає знайомство Чарлса з ученням геологів-вулканістів про підземно-вулканічне походження гірських порід. Школа вулканістів і її талановитий популяризатор Пляйфер справили глибоке враження на допитливий розум Чарлса. Тут треба відзна-

(Далі буде.)

РОЗКЛАД І ЗВИРОДНІЛІСТЬ БУРЖУАЗНОЇ КЛАСИ.

(Написав Н. Бажанов.)

(Продовження.)

Розклад сім'ї.

Розклад відбувається і в буржуазній сім'ї, цій одній із основ приватної власності та експлуатації. Сучасній буржуй не заглядає у майбутнє. Він хоче вжити насолоду від сучасного. Після нього — хоч потім! От яка його психологія. Виховання дітей, вірність дружині та інші сімейні чесноти своїх попередників минулого часу він одкинув геть. Жінка потрібна йому тільки, як самця.

В Америці навіть законодавство робить спроби їти назустріч цій потребі. Так, американський суддя Ліндеї запропонував видати закон, що легалізував би так звані "спробний шлюб", який і без легалізації тепер надзвичайно поширений. Суть його — в тому, що можна оженитися на час. Зобов'язання платити аліменти підчас спробного шлюбу в разі народження дітей скасовується, а розвід припускається без ніякої формальності.

У Шікаго засновано спілку жонатих чоловіків. Вона має завдання відновити утрачені подружні права. Члени цієї спілки — а їх записалося вже кілька тисяч — дають урочисту обіцянку тільки тоді виконувати хатню роботу, коли, скажемо, жінки їхні лежать хворі у лікарні, і, принаймні, раз на тиждень проводити вечір поза сім'єю, не даючи про це жінкам своїм ніякого звіту.

Жінки організуються подібним же чином. У Нью Йорку засновано так зване "океда товариство" з метою добитися, щоб кожна жінка мала право вибрати собі чоловіка по уподобі, що став би батьком її дитини. Невдовзі у Нью Йорку член цього товариства — вдова одного мільйонера — породила першу дитину. Мільйонерша заявила, що родила вона дитину, вибравши для цього "молодого чоловіка з путньої сім'ї, гарної вдачі і з сильною пологою здібністю".

Самогубства.

Діти буржуазії не поступаються перед своїми батьками. У Берліні недавно великий розрив, що на не близьке, а на дуже далеке повалення радянського режиму все-ж можна сподіватися. Чи не так, містер Троцький? Тепер ясно, до чого сходиться "пропаганда містера Троцького". Тепер ясно, за що платять йому буржуазія десятки тисяч доларів".

голос мала справа Павла Кнаєса, гімназиста одного із старших класів гімназії. Кнаєс і ще гурт гімназистів організували щось на віррєць "Ліги самогубців". Наслідком цього два гімназисти урвали своє життя, а може, їх убивли їхні товариші. Справа ця викрила таку жалюв картину морального розкладу серед німецької буржуазної молоді, що націоналістична преса почала вимагати вислудувати цю справу тільки при значенніх джерях і щоб звітів про неї у газетах не було.

Взагалі самогубства що-далі більше зростають на Заході і в Америці серед молоді та її серед дорослих. Самогубства серед американського студентства набувають масового характеру. Тільки недавно оце наклали на себе руки два студенти у Нью Йорку. Один залишив записку: "Відходжу з цього світу, бо в Америці скучно жити". Другий: "Хочу знати, що діти про ту ідейну безформність, етиса по той бік життя". Ці мотиви досить певно дають аналіз характерна для американського студентства.

Вірючи заповняють, що релігія надає бадьорості й удержує людину від самогубства. Чи так це, про це каже самогубство одного чоловіка в Америці. Знали його Гю Ветч. Було йому 47 літ. Позабив він себе життя таким способом: ліг у ліжко, перед ліжком поставив дзеркало, щоб бачити своє обличчя, поруч з ліжком на столі поставив хрест та запалену свічку і, держучи в одній руці біблію, другою з револьвера прострелив собі голову.

(Далі буде.)

МАЛО ДІТЕЙ В НІМЕЧЧИНІ.

Німці кажуть, що за світової війни, яка тривала понад чотири роки, в Німеччині в тому часі народилося замало дітей. Обчислюють, що та недодаста вносить 3,500,000 дітей. Тому, кажуть, буде бракувати робочої сили, коли воєнне покоління доросте. Це виявиться між 1930-ми і 1935-им роком.

ЗНАЙДЕНО КОСТИ ДОІСТОРИЧНОГО ЧУДИЩА.

Відомий мандрівник Рой Чамнен Ендрос знайшов у південній частині пустини Гобі (Центральна Азія) черепні кістки величезної доісторичної тварини. Довжина тулуба становить шість і 240 метрів (до одної сestoї частини м'яса) приблизно стільки ж, скільки має в ширину найвищий на світі будинок — хмарочосп Буварта в Нью Йорку. Кожен крок тварин досягав 40 метрів.

ЖИТТЯ І ВЧЕННЯ ДАРВІНА.

(Продовження.)

Вдома у літку він допомагає батькові в його лікарській практиці. У нього навіть один час було 12 чоловік "власних" хорих, яких він намагався самостійно дослідити, поставити діагнозу і лікувати за вказівками і під керівництвом батька. З доручення батька він готує ліки для своїх хорих і батькових. І все-ж таки з Чарлса не вийшов справний лікар. Два рази він намагався бути присутнім на операціях і обидва рази не вдало — він тікав до кінця операції (тоді ще не знали живити хлороформу й оперували без наркозу). І кровопускання, до якого так часто вдавалися в старі часи, також мало приваблювало Дарвіна.

Після ваканції у 1826 році, початок учбових занять в Единбурзі не тільки не зменшує неприхильності Чарлса до медичних наук, а навпаки це збільшує її. Знову як-найудішні професорські лекції з зоології і геології. Цікаво відзначити, що саме ці предмети — зоологія та геологія — були найбільш до дійсних наукових інтересів молодого студента. А саме через це й досадо було йому слухати нудні формули й застарілі зміст лекції з геології, на яких учисті нижній схематичній формі боролися старі-престарі погляди неупитів про походження гірських порід від морських опадів супроти вірних поглядів вулканістів про вогневе, підземно-вулканічне походження величез-

ної більшості гірських порід. Тимчасом юний Чарлс і тоді вже мав досить широкі знання і, як побачимо далі, незвичайно тонке чуття, розуміння і особливий інтерес до питань геології.

Університетська рутинна і гострість суперечок у цьому питанні так набридли Чарлсові, що він в серці дав собі слово ніколи в житті не вчити геології. На щастя він цього свого слова не додержав і саме його дальніші заняття з геології відіграли дуже важливу роль у утворенні й розвитку науки Дарвіна. Та як-би там не було з геологією, медичні науки не пішли на користь юнакові і, крім страждань, вони йому не дали нічого.

Та були й свої радощі, були й досягнення за ці два роки, що провів він їх в Единбурзькому університеті. В перші місяці свого перебування в Единбурзі гарний настрій у Чарлса підтримував його старший брат Еразм, з яким вони вдома раніше ще співробітничали в хемічній лабораторії. Це був дуже цікавий юнак, всебічно освічений, з великими розумовими запитами, дотепний, красномовний і добре начитаний. Брати й раніше жили в згоді, а в Единбурзі, оддалеки від родини, стоваришувалися ще тісніш. Вони жили на одній квартирі і, розуміється, старший брат мав певний вплив на характер, що почав формуватися, смаки й нахили молодого Чарлса. Еразм прищепив братові смак до літератури й мистецтва, давав йому читати найрізноманітніші книги з різних галузей знання і красивого письменства. Під його впливом, Чарлс один час зривався також стараним відвідувачем театру й гарячим прихильником дра-

матичного мистецтва.

У перші місяці перебування в Единбурзі, коли особливо незвично-тоско було в університеті з наддуваними лекціями й нецікавими лекторами, старший брат Еразм був особливо інтимний і близький з Чарлсом і ця близькість до деякої міри розвивала сум юного студента.

Незабаром, однак, у Чарлса найшлися свої інтереси і своє коло друзів.

Еразм був близький до родини видатного історика Карлейля, який настроєм і душевним складом був дуже милий старшому братові. Чарлсові дуже не подобалася ідікти Карлейля, його постійна роздратованість і величезне за-розуміння: Чарлс просто страждав, вислухуючи безперервний струмені жовчі й роздратованія, що завжди витікали із уст Карлейля. Трохи краще враження на Чарлса справляв історик Бокля, з яким теж познайомив його Еразм. Та він не захоплювався особливо ні особово, ні творами Бокля, висновки якого Чарлс вважав за надто поспішні і недостатньо обгрунтовані. Тут уже виявляється з достатньою ясністю суворий і дослідницький розум майбутнього натураліста, дослідника природи, який примує до точного пі-

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і ин.

У НАС Є:

- Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драматургів;
- Найновіші журнали з Радянської України;
- Річні нотки для хорів і сольних співів;
- Річні музичні інструменти;
- Перуки, малюючі, все потрібне для драматургів;
- Грамофонні рекорди й грамофони.

ЖАДАЙТЕ нашого каталога. Разом з каталогом містяться ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всілякі поради, виконує різні привооручення, переказує гроші до старого краю, вибирає адрєсатів, продає шифарти. Обслуга ТОЧНА І ДЕШЕВО. Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу: WORKERS AND FARMERS BOOK STORE або INFORMATION & FINANCIAL BUREAU 550 Selkirk Ave., Winnipeg.

НА СХОДІ Й ЗАХОДІ НАНАДИ — ОДНАКОВА БІДА

Пару років я жив по різних місцевостях західної Канади. Коли тільки доведеться говорити мови з робітниками, я все чув від них жалі й нарікання, що то тільки тут на заході біда, а там на сході Канади легше жити, мовляв, там тепліше, є фабрики, ліпший рух й за роботу легше.

Слухавши отих захвалювань й балабок про східню Канаду, я тільки й чекав будь-якої нагоди, щоб податись туди. З часом я поїхав з далекого заходу на схід до того тепла й фабрик. Приїхав й стрінувся з ще гіршим життям, чим на заході. Поїзди привозять раз-у-раз свіжих набір робітників з лісових кемпів, з екстра генів, з фармерських робіт і всі вони йдуть у той “теплий” схід.

Приїхавши сюди, пущився і я поміж фабрики. Кожного дня ставав рано в 4 години й йшов під фабрику, щоб першим стати біля фабричної брами. Прихожу — а там вже під брамою застав пару соток робітників, що й собі чекають на покупця живого товару. Буває, що коліс не коліс вийде та-

кий покупець, огляне робітників у ряді, вибере одного-двох і знов брама закривається. І так день в день і почали вистовувати під брамами великих фабричних робітників по 6 — 7 місяців, чекаючи на роботу. Отут під брамами й старіються. Глянути тільки на лица не одного з них, здається 40 років повинен мати, а спитати його, скільки йому років — 25 почути можна відповідь.

Я самий зустрів одного робітника в такій кольоні під брамою. Кожного дня в 4-й години рано він вже чекав біля фабрики й стояв до 14 год. Після того починав дуже плакати. Приступив я до нього, питаючи, чого плаче. І він мені розповів, як то вже 8 місяців вистовує під фабрикою, чекаючи на роботу. З дому пішло його жінка, що коропа замерзла, було всього хліба 15 міників бараболі й ті померали, рідня голодує — і як же не плакати... додав він, витираючи сльози.

От таке воно на тому “теплому” сході, де є багато фабрик. Торонто, Онт. Дал.

58 РОКОВИНИ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

Дня 17. березня відсвяткували 58 роковини Паризької Комуні.

Концерт-свято відкрито співом “Інтернаціоналу”. Вступну промову про значіння свята вголосив голова концерт-свята тов. П. Харик, згадавши про те, що це свято встроє старанням Компарти Канади, яка виросла на тлі Паризької Комуні й в разі одинокою провідником, що веде пролетаріат до цілковитого звільнення з капіталістичного ладу.

Далше концертова програма складалась з таких точок: “Жалібний марш” відіграв мішаний хор. “Ми дані зелені-

“ЗАХВОРІВ” БІДОЛАХА...

Це було на 27. січня ц. р. Я саме прийшов зі зборів Р.З.Т. на яких обговорювалися справи 6. Конвенції Р.З.Т. Я і ще один товариш зайшли в хату й почали балакати. Аж чуємо, хтось застукав. До хати увійшов знайомий товариш. Привітавшись з нами, він раз-у-раз тер руки, щоб загіртіти. Побачивши його обмерзлого, ми й спитали, де він був.

— Я їду зі стрікарів; відповів отой товариш. Відкрив одного товариша, що дуже “захворів”. Нипісля десь білячекко самотному, голова стала тяжка, ноги ослабли, а світ наче магнет притягує його до себе. З такою бідою дістався до стрікарів з ним. Так щож — “хоріи” не знав, де його хата. І тоді прийшов шукати за його хатом. Й здорово оба померли.

А в той самий час відбувалися збори Р.З.Т. й чимало членів не прийшли послухати звіту з 6-ї Конвенції Р.З.Т. Треба буде щось робити, щоби членими самотного товариства.

Підбалака. Брукленд, Ман.

СВЯТКУВАЛИ ЮВІЛЕЙ НАШОЇ ПРЕСИ.

Свідомі українські робітники й робітниця міста Форт Сіті, Онт. святкували в неділю, 24. березня ц. р. десятилітній ювілей “Українських Робітничих Вістей” й п'ятилітній ювілей “Робітничі”. Святкували ми ці ювілеї масовим мітингом й представленням “Бондарівна”. Масовий мітинг відбувся по полудні, а представлення ввечері.

На масовий мітинг прийшло досить поважне число робітників й робітниць. Члени нашого відділу ТУРФДім вголосили на цьому два реферати про роль “У.Р.В.” й “Робітничі” в організуванні українських працюючих в Канаді й інших країнах.

Ввечері на представленні сяди У.Р.Д. була запроваджена публікація ввечері. Публіка була задоволення, що виявляла по кожній дії гімнними оплесками. На перерві тов. Отвіновський говорив про значіння робітничої преси в боротьбі працюючих за визволення.

На відрачку нашій пресі зібрано на масовому мітингу й представлено 150 доларів. В. Матієк, робкор. Форт Сіті, Онт.

НЕ В ТОЙ БІК СПРЯМУВАЛИ БОРОТЬБУ.

Читаючи “У.Р.В.”, я не раз наткнувся на дописи з життя залізничоробітничих. У дописах тих було чимало взаємних обвинувачувань. Писали робітники на форманів, чаче-б то все лиху, у якому живуть залізничоробітники, спротивили тільки формані. От хочби й допис в 34 числі “У.Р.В.” п. п. “Отак живуть залізничоробітничі”. У дописі тому замічується, що формані з часта вимагають від робітників такого, чого й від форманів не вимагають боси. Чому отой дописувач промовчує не одну одну самих залізничоробітничих й всю ало спихає на форманів, я не знаю. Форман є так само робітником й працює може не менше своїх товаришів-робітничих.

Звалювати вину за всі харчі, лише приміщення, нездорову воду на секції на формана годі, бо все те залежить від організованої постанови самих робітничих. Жадують вони поліпшення умови праці, постійно вони за ті домагання організованої — вони все те отримують від компанії. Біда тільки в тому, що чимало секційних робітничих це й досі не є організованими й Юнію Канадійського Брацтва.

І тут треба повести ударну кампанію поміж секційними робітниками, заганяючи їх до нової юнії К.Б.З.Р., збільшити ради організованих, тоді й боротьба проти визиску піде успішніше. К—к.

НАКРИВАЄМОСЬ СНІГОМ І СПИМО.

Немає числа “У.Р.В.”, щоб писали робітники з усіх місць праці про безробіття й скрутне положення працюючих. І я з моїми товаришами опинилися зараз так само без праці й хліба. Минуло вже 2 тижні, як ми випхали з Вінніпегу в ДіПес, думаючи тут дістати роботу, де ми працювали ще минулого року.

Приїхали ми на 412 миль й відти йшли піхотою ще 60 миль. Приїшли на генік і питаємо за роботою. Обійшли всіх босів і всім почули одне й те саме: роботи нема. Ми так і осталися тут. Та не тільки ми одні, а повнісінько робітничих без праці тинаються по всіх усядах. Сплять по гарах і го-

дують себе нуждою й голодом, а наємомою своєю кровю. Гарні, не маємо ми спимо, а без даху й будь-якого накриття. Через ніч сніг прикриває нас цілком. Ранком кожний з нас добуває з під снігу на верха й знов починається день на новозанов спуються безробітні аморентні голодом з одного місця в другому.

Ми хотіли-б вернути назад, так немаємо за що приїхати. Чекаємо далі на 458 миль. І доки будемо сидіти тут, я не знаю. Мабуть до того часу, аж сніг зовсім нас отут і закриє. Хто бажав-би сюди їхати, хай прочитає отих пару рядків. Т. Чучман. Ді Пес, Ман.

СВЯТКУВАЛИ МІЖНАРОДНІ РОБІТНИЧІ ДНІ.

Два тижні перед 8. березня товаришки приготувалися до відсвяткування Міжнародного дня жінок-робітниць.

На домагання самих товаришок, щоб вистроїти концерт своїми власними силами, тов. С. Юрйчук підготував товаришок до співу й музики. Товаришки змогли тільки відіграти “Інтернаціонал” й “Черволий Прапор”.

Дня 3. березня відкрито концерт-свято співом “Інтернаціоналу”. Відтак голова концерту т-ка К. Капанюк вголосила вступну промову. Далше відспівав хор “Доля робітничі”. “На свято жінок” відігравувала т-ка І. Тимофій, з рефератом про Міжнародний день жінок-робітниць виступила т-ка К. Позарнюк. “Пісня надії”, відігравувала жіночий хор, “Іх сотні тисяч” відігравувала т-ка К. Капанюк.

Т-ка М. Мельничук вголосила промову на тему “Жінка в класовій боротьбі”, а “Козацька доля” відігравува жіночий хор. На закінчення першої половини програми, виступила з промовою т-ка К. Гнатшпін. У своїй бесіді вона розвяслювала “Яку користь приносить жіноча організація та журнал “Робітниця” для жінок-робітниць.

Згадати треба, що товаришки в своїй виступах з промовами добре вписалися. Кожна товаришка говорила річово, зрозуміло, кожна промова опиралася на дієвних доказів. У другій часті програми були ще такі точки: “Ми творці життя нового”, “Марш бобід”, “Туга за рідним краєм”, відіграла жіноча мандолинова оркестра. “Тей пробудиться ти робітнице” відігравува жіночий хор. Як останню точку концертної

68 РОКОВИНИ СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Дня 10. березня відсвяткували 68 роковини смерті Т. Шевченка. Товаришки прибрали сцену чорними й червоними лентами, а портрет Шевченка відкочували кнітами. На утворення концерт-свята мішаний хор, відігравува “Заповіт”. За цим слідувало вступне слово голови концерт-свята тов. Ф. Забайки. В коротці у своїй промові він позначив значіння свята. Далше концертова програма складалась з таких точок: “Поклінь душі великій” відігравувала т-ка К. Капанюк, “На смерть Шевченка” дуєт відігравали т. т. Г. Захарук й Поевф Лежакський в супроводі музичних інструментів, “Ой вийду я подількою”, сольо, відспівав тов. І. Тимош в супроводі мандолини, уривок з поеми “Сон” відігравувала т-ка М. Мельничук, “Туга за рідною” дуєт відігравали т-ки Телешко й С. Шпіляк в супроводі музичного квартету, “Калина”, відспівав мішаний хор.

Реферат про “Життя й творчість Т. Шевченка” вголосив тов. Н. Делявський. По скінченню промови була 10 хвилинна павза, а описля продовжалася друга части програми. “Огні горять” відігравува мішаний хор, “Сирота” відігравувала т-ка Гисподарик, “Реве та стогне”, “Вечер”, “На чужині” відіграла мандолинова оркестра, “Заповіт” відігравува мішаний хор. На цьому закінчено концерт-свято в пам'ять Т. Шевченка.

ВСТРОЇЛИ НОНЦЕРТ І ЗАБАВУ.

В суботу, 2. березня, товаришки з Бінфейт, Саск. приїхали до Тейлортон і встроїли концерт в залі англійсько-майнерського клубу. Тужливо роздільвались звуки пісень з майнерських грудей, а томіні пісні долітали ген-ген глибоко в гарячу землю, де днями й по чамі замучуються майнери.

Програма концертова впадала вдично. Декламація “Зі сну пробудиться” була вголослена дуже гарно. Та не мило вразило поважне плаття на справжньому тилі й випудровані збідвані обличчя. Глянув я на себе й другий товаришів, на оті подерті оверголаси й пригадалась назад майва у глибокому підземеллі.

Що добре робили ми, коваючи нашу біду й злибні у шовкове плаття й замальовуючи та збідлібачи справжнє вимучене обличчя надвмира — не знаю, мені здається, що ні. Гадаю, що не є добре закривати слідів визиску й гісти капіталу, хоч би й навіть на зверх.

Дня 3-го березня відбулися збори Р.З.Т. в Бінфейт, Саск. На тих зборах здавав делегат справоздання з 6-ї конвенції Р.З.Т.

По закінченні зборів була забавка. Танцювали старші й молодші коломики аж гуділа порожня шафа, де повинна міститися бібліотека. І, як звичайно буває, на забаву прийшло чимало непрочитаних, треба аж було фізичної сили на випрохування таких “гостей”.

Колі-б так уряд жувади спільне читання або провадили якусь освітню працю, тоді певно найбільший гордірля спокійно заховався-б на салі. І. Стоцький. Бінфейт, Саск.

ДОПОМОГЛИ ХОРОМУ ТОВАРИШОВІ.

В Колгорет, Алта. відбулась забавка враз з роїграшкою дня 4. січня ц. р. Тов. Н. Маруєк дав свій годинник на роїграшк, щоб тим способом роздобути деякого фонду на поліпшення життя свої дружини з дитиною, які зараз опинилися в скрутному положенні. Тов. Маруєк лікується в санаторії вже довгий час. Дома остаються дружина з дитиною без жадних средств до життя, бо-ж тих \$12.00, що їх дістає т-ка Маруєк від колдорського муніципалу, ніяк не вистартають на прохарчування тієї хоч і невеличкої сімї.

Тов. П. Маруєк вдав за допомогою до відділу Р.З.Т. враз з пропозицією влаштувати роїграшку на його годинник. Всім тим товаришам і товаришкам, що допомогли т. Маруєкові визискувати шкуру подяку. Р.З.Т.—ник. Колгорет, Алта.

ТАК НІНЧАЮТЬ САМОГОНЩИНИ.

Не перший й не останній раз доводиться читати в пресі про жертви того страшного ворога людства, самотону. Хто читає нашу робітничо-фармерську пресу, той знає, яку шкоду приносить алкоголь робітничій класі й вистерігається цього страшного демона.

Та є багато робітників, що не читають цієї преси, не застановлюються над шкідливістю алкоголю, а навпаки, бачуть в ньому ціле своє щастя. Алкоголь, карти й пудруми, це їхня ціль в житті, їхній найвищий ідеал. Програють та пропивають тажко запроцьований грїп, а коли вже їхня кишенька порожня й розум затроєний, тоді вони зничайно кінчають самоубитством.

Кілька років тому, як самотоні цієї місцевості побудували “бордінг-ганга”, який в дійсності є служив за гуральною й за дім розпитує. Так дово, як тривала будова повер-гангу в цій місцевості, робітники заробляли трохи грошей, та замість шадити їх, вони пускали свій грїп в цім “бордінг-ганга”.

Нарешті скінчилась будова цього повер-гангу, а разом з нью скінчилась й грїп в робітників і вони розіхалися, кожен в свою сторону, шукати дальшого заняття, шукати свіжих “бордінг-ганга”.

Остається в гуральні самий самотонік й він час до часу замалював в своїй сітї такі тугейших несеїдмомі робітників і чистив їхні кишеньки.

На днях прибував до цього “бордінг-ганга” один робітник з лєса і перебув в ньому щось три дні, доки не пропив останнього центу і не стратив свого роду. Вийти вистроїла з револювера подожив собі кіпеч. Ман він 43 роки і був самотним.

Цей випадок, як тожє і сотні інших повинні вже раз отворити очі тим робітникам, що їм бракує ще сильної волі опертися цій спокусі. Треба читати свою робітничу пресу, цікавитися своїми класовими організаціями, належати до них і брати в них активну участь. Тоді ми пізнаємо, що нас нищить, а що нам дає життя.

І як дово існує шпіншпа система визиску, яка не то що не збороняє існування таких нор, але ще й потурає їм, так дово повинні випадки повторитимуться кожного дня.

Василь Пошмар. Атікен, Онт.

Товариші робітники! Відновляйте передавату на свій часопис “Українські Робітничі Вісті”!

ПОЛЬСЬКЕ РОБІТНИЧЕ ТОВАРИСТВО при допомозі першої групи мандолинової оркестри відділу ТУРФДім устроє В НЕДІЛЮ, 7-ГО КВІТНЯ 1929 РОКУ В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ На концерті крім оркестри будуть декламації, солісти і промови. Польське Робітничє Товариство докладає старань, щоб концерт випав якнайкраще. Чистий прихід призначений в користь української робітничо-фармерської преси. Приходить громадо!

НОВИЙ ТРАНСПОРТ ЛІТЕРАТУРИ З ЄВРОПИ.

Робітничо-Фармерська Книгарня у Вінніпегу щойно отримала з Європи гарні оповідання і романи давніх і сучасних письменників, наукову та ін. літературу

Українська література, О. Дорощенко (в оправі) \$2.25 Іскаріот, повість з галицького учительського життя 40 Трагедія першого травня, М. Ірчан 50 Буденний хліб, А. Крушельницький 1.00 Оповідання з південного моря, Дж. Лондон 40 Вибір з творів С. Руданського (в оправі) 40 Козаків, кавказьке оповідання, Д. Толстой 75 Як Юра Шекманюк брив Черемошем, І. Франко 60 А. господь мовчить і інші оповідання, О. Кобилянська 50 Рубають хіс, А. Крушельницький (брос.) 1.50 Над Чорним морем, Нечуй-Левицький, (брос.) 1.00 (в оправі) 1.50 Причепа, повість, Нечуй-Левицький (брос.) 1.50 (в оправі) 2.00 Твори В. Бажитного (Еллана), повне зібрання (в оправі) 2.00 Твори Леоніда Глібова, ювілейне видання славного укр. байкаря 1.75

Відважні моряки 50 Панцирний хліб, І. Франко 15 Карпатська Ніч, М. Ірчан 50 Письме жартів, І. Франко 65 Біла малпа, М. Ірчан 45 Із днів журби, І. Франко 60 Проти смерті, М. Ірчан 50 Зівале листів, І. Франко 60 Фільми революції, М. Ірчан 25 Борислав сміється, І. Франко 1.50 Тарас Бульба, М. Гоголь 50 Борислав сміється (в оправі) 2.00 Дюжина, що збудила вулькани 90 Скомонений шкіл, Барвінський 75 Злодій, М. І. Іванівна 30 Талант, Васильченко 25 Жарти життя 50 Тунель (оповідання), (брос.) 1.50 Писання, оповідання для молоді 50 Чародійна скринька, для молоді 50 Кудяк, Костомаров 1.25 Вибір з творів С. Руданського 40 Пригода, О. Кобилянська 25 Чорна Рада, Пашко Куліш 75 Шаріна, О. Кобилянська (бр.) 1.50 Діва пані, Мошан 40 Хмари, Нечуй-Левицький (бр.) 2.00 Сили книжковця, В. Стефаник 20 Земля, В. Стефаник 40 Великий шум, І. Франко 75 Заліс, О. Маковей 75 Захар Беркут, І. Франко 75 Три долі, Марко Вовчок 35

Книжки по соціальних і наукових питаннях. Історія класової боротьби, П. Кирстон, том II 1.50 Азбука Марксизму 75 Основи педагогіки, наука про дитину 75

ТЕАТРАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

Чорні маски, в двох діях 35 Ой не ходи Гриню, в 5-ох діях 30 Одруження, комедія на 3 дії 40 Заволок, на 5 дії 30 Бабський бунт, оперета на 3 дії 20 Грїх Молодості, комедія на 3 дії 40 Яні хорі такі доктори, жарт на 1 д. 20 Циганка Аза, драма на 5 дії 35 Три герби, комедія на 3 дії 35

Прекрасні наукові журнали.

Наша Правда 20 Універсальний Журнал 30 Музика Масам 40 Пау 50 Світло, числа 1, 2, 3, 4, по 25

Календарі на 1929 рік. Вперед 50 Новий Світ 40

Замовлення разом з грїшми засилайте на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 550 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ПОЖАВЛИЛИ ОСВІТНЮ ПРАЦЮ

Десятий З'їзд ТУРФДім, обговорюючи справу культурно-освітньої праці у відділах, наголошує на те, щоб на будуче присвятити більше праці в цій ділянці. Значить, до а'зяду освітньої праці була гроші заведбана. Праця ота снадасе голвно на організаційно-освітні комітети, що є поформовані з представників відділів ТУРФДім, Жітєсеції, Секції Молоді і Р.З.Т., де такі є і завданням цих комітетів є розвинути й посилити працю так, як тільки можливо.

Щож робити організаційно-освітній комітет у Вінніпегу? Права, що мало і до дуже мало пишеться в "У.Р.В." про працю внутрі відділів наших організацій. Навіть немає робора. (А може й є, але про него я не чув.) Ті товариші, що пишуть завжди, тоб-то ті, що працюють в редакціях, пишуть про загальний рух. Знову ті, що не працюють в редакціях, не пишуть, бо, мовлячи, що я буду писати, коли в нас-е такі, що пишуть. І так воно йде з року на рік, а позаміщені товариші думають, що в нас всякий рух приспаний.

Та не чекаючи на робкорів, я згадаю дещо про роботу організаційно-освітнього комітету у Вінніпегу.

Старанням комітету (що перевиборив комітетів) до цього часу відбулася тільки одна публична лекція. Зате комітет виробив план праці на майбутнє. Виготовлено список товаришів і товаришок, що можуть виступати чи то з лекціями чи з промовами і в порозумінні з ними розложитися такі наступні лекціїми. Одні з науковими лекціями, інші на організаційній темі, а ще інші, що не зможуть виступати на масових зібраннях, будуть проголошувати свої реферати у відділах і на менших зібраннях. Намічено устроювати лекції на теми по всяким питанням в малій залі нового будинку кожної п'ятниці ввечерю. В п'ятницю тому, що багато товаришів і товаришок працюють в суботу до полудня.

Не забув комітет і за промовців. Тому, що нам треба й далі вчитися, старанням комітету відбуватимуться впрям у бесідничстві. Товариші і товаришки, що вже будують підготовлені до лекцій, виступають перед більшим числом слухачів і передаватимуть іншим те знання,

яке вони самі засвоїли собі.

План намічений, лише треба прикласти праці й охоти до його виконання. Нам треба поступати далі вперед, бо світ в кожнім днем поступає так само і нічо не стоїть на місці. Ніхто нам не допоможе, як що ми самі собі не поможемо.

Оце мій коротенький опис праці нашого організаційно-освітнього комітету.

Працю започаткували вже. Я іслучу місячних товаришів і товаришок: — Приходять на лекції, набувають знання, вчацайте на вправи бесідничства.

Хай праця в наших організаціях розвивається повним ходом й на болячу скалку чим до цього часу на користь нам і нашій організації.

Пам'ятаймо на слова: — Знання, то сила.

Вінніпег, Ман.

НАЙШИЛИ ВБИТОГО РОБІТНИКА.
На 10 миль від Вайксліф, Онт. в сторону полудня тренували один французький робітник. Останній раз він був у Вайксліф 14. січня ц. р. Довгий час не було чути про нього й відшукування його занялася поліція.

На 1. березня пішли 2 поліцмани й 2 інших чоловіків шукати за прованним. За якийсь час найшли того француза вбитого на землі. Коло него лежав кріс і лист, писаний ще 18. січня ц. р. у французькій мові. 2. березня забрав вбитого робітника літак й відставив до його рідні.

Вайксліф, Онт.

У ЛІСІ ВБИТО РОБІТНИКА.
Дня 22. лютого п. р. з'їзав вбитий в лісі провінції Онтаріо мій країн, Іван Чікор. Він має 26 років й походив зі села Смолині, Ковельського повіту на Волині. Був зі мною в Монреалі й відвідав поїзав на лісову роботу. Після того, як отой мій країн був вбитий, прийшов до мене з описом який український патріот, щоб розвідатись, як знавсь отой вбитий, відки походив то що.

Отак питаючи, побачив отой патріот "Укр. Роб. Вісті" в мене на столі. Все й забув за чим прийшов і чинив мене за оти "У.Р.В." Заван вшитувати відки він походить й чому читаю ту більшовицьку газету.

Вінніпег, Ман.

Т—ко.

Скоро тільки почув від мене, що я з Волиня, накинуса на всіх волинській, мовляв, кожний волинський є більшовиком.

Нере'хавшись по більшовиках патріотик з офісу зажадав від мене, щоб я похоронив отого вбитого країна, але похоронити собі був християнський з попом, а не більшовицький.

Волинськ.
Монреал, Кве.

УСТРОЇЛИ ПРЕДСТАВЛЕННЯ
Дня 19. січня відіграв аматорський гурток в Брукленд, Ман. драму "Одної Ночі". На представлення зійшло багато гостей. Аматори грали свої ролі вміло. Слухачі були вдоволені. В часі перерви грали музика.

На 20-го січня відділ Жітєсеції устроїв товариську вечірку. Зійшлося чимало товаришів і товаришок. Хоті б приміщення було тісне, гості бавилися добре.

Членкиня Ж. С.
Брукленд, Ман.

ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ УКР. РОБ. ДОМУ.
Спис жертводавців, що жертвували на У.Р.Д. у Форт Вільям, Онт. в часі отворення У.Р.Д. на 17, 18 і 19-го лютого 1929 р.

17-го лютого жертвували сілдукою: Роб. організації з Вест Форту \$75.00; по \$50.00: Головини Заряд Р.З.Т., П. В.К. ТУРФДім, І. Остафійчук, Т. Дутчак, О. Лондас, Т. Каміновський; Роб. організації П. Артур \$35.00; по \$30.00: Н. Оларник, М. Лютовий; по \$25.00: П. К. Жіночої Секції з Вінніпегу, І. Постушич, К. Перелья, І. Назівський, з Вінніпегу, Г. Вергун, М. Казимир, Ф. Шаботський, І. і М. Козак, Д. Юрчук, І. Руснак, Н. Ган, С. Негреш, І. Рогачинчук, В. Довбек \$20.00; В. Пичирюк \$15.00; по \$10.00: П. Шодний з В. Ф., М. Яровий, І. Дачинський, І. Спак, А. Неда, І. Мошин, Ф. Кривчук, С. Лаву, Ф. Дутка, А. Мартинишин, А. і Г. Чепісов, В. Грекул, О. Головацький, А. Яворський, Р. Музика, І. Бучка, Н. Ливчук, Барановський, В. Мандрик, А. Козра, М. Чабан, М. Лабатр, М. Марк, Г. Андрейчук, М. і Д. Лугович, І. Попович; по \$5.00: А. Вільгош з Бенкувер, Б. К., С. Вохотенів, І. і М. Мойсюк, К. Кітень, В. Гулханюк, Жирій, І. Мосточук, М. Гавковський, Т. Доско, М. Ган, Гр. Гонак, Н. Брик, В. Гаврилюк, Петелько, В. і А. Перуник, І. Струс, К. Сереса, Думський, І. Раллик, С. і П. Рубанець, Ф. Рибак, С. Добранська, О. Борешкий, С. Болонько, В. Гаврилюк, Д. Комаренський, П. Голак, М. Грабок, І. Гулханюк, М. Острижнюк, І. Гіт, В. Еленюк, Ю. Еленюк, М. Барилко, В. Колачур, О. Оларник, В. Мапорик, С. Кулик, С. Антопко, П. Ніколаєвич, І. Бойчук, І. Черепарик, Т. Трубчук, І. Стешишин, І. Черепарик, В. Бундзур, М. Дребіт, Гр. Горбовий, Т. Біанський, Ю. Горбач, П. Свєчак, Н. Шевчук, К. Котик, Н. Нікшифорик, І. Паскальий, І. Зуб, Д. Шевчук, І. Полювич, Н. Чорний, К. Соломийний, Д. Кіпак, Аліна Вергун, Г. Пендэй, Н. Філіна; по \$2.00: М. Ковальчук, т-ка Кіпска, С. Павлія, С. Зазуля, А. Капустя, С. Марцінчук, Гавковський, Н. Маршук, т-ка Карпа, А. Середіно, А. Становський, І. Григорюк, т-ка Гапа, т. Крап, з Ошави, Зачерник, М. Виродок, С. Залеська; по \$1.00: Д. Слободан, Н. Гіт, М. Яворська, М. Биньовська, т-ка Чайковська, І. Довбек, Максимович, І. Словоский, Вальчук, Марчук, Дребіт, т-ка Гіт.

Декартували сілдукою: О. Вільгош від відділу ТУРФДім з Бенкувер \$50.00, М. Галицька, \$25.00; П. Теслак \$25.00; Ю. Еленюк \$15.00; по \$10.00: Д. Дідула, Биньовський, Семенов; В. Андрейчук \$5.00.

18-го лютого жертвували: В. Півторан \$15.00; по \$10.00: Н. Головацький, А. Вістовський; по \$5.00: І. Мухомела, Капінський, Лазерейч, М. Кривчик, Н. Бажало, П. Свєчак, П. Добранський, Т. Митран, Тов. Хопидка, А. Рапешко, І. Гальоз; тов. і т-ка Шевчук \$4.00; Д. Коваль \$3.00; по \$2.00: Ховшани, Шухадювий, А. Гринькевич, Т. Емчук, І. Михайлюк, Е. Михайлюк, Туран, Свєчкий, Т-ка Гайова, А. Доскоп; Ф. Корбень \$1.00.

19-го лютого жертвували: Д. Кіпак \$16.95; по \$15.00: Г. Катеринюк, І. Камаранський; по \$5.00: А. Деркач, Г. Гринюк, Г. Сташко, Докучай, І. Николаєвич, І. Яромко, А. Бочинський, М. Шевчук, І. Сорочка, Н. Н. \$5.00; Витворот \$4.00; Д. Кузьмичий \$2.50; Ф. Свєчська \$1.00; А. Хашка \$0.50.

Жертводавцям висказуємо шпору подяку за їхні ширі дати й віримо, що українське робітництво в нашій околиці й надалі буде помагаєти слухачам дати зовт, що тяжь на нашому Укр. Роб. Домі.

Д. Юрчук, сешетар Будуюму.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ВІННІПЕГ, МАН.
Цим повідомляється членкиня відділу Жітєсеції у Вінніпегу, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ відбуваються у вівторок, 2. квітня, в 8-й годині ввечерю. Пересисно з поведілка на вівторок тому, що в поведілку відділу Ж. С. встроже забаву.

ДІ ПЕС, МАН.
Старанням робітничих організацій, що згуртовані при УРД в Ді Пес, Ман., відбулися в середу, четвер, п'ятницю й суботу — 17, 18, 19 і 20. квітня 1929 р. в залі УРД ВЕЛИКИЙ БАЗАР. Початок базару в середу, 17. квітня, в 2-й годині пополуудні. Базар буде продовжуватися до 12-ої години вчора. На базарі буде багато варієтних річей, які буде можна набути через розігражу або купити. Вступ на базар вільний для всіх.

ГЕМІЛТОН, ОНТ.
Одним повідомляється українських мешканців міста Гемілтон і околиць, що старанням драматурга при відділі КРД у Вест Гемілтон, відігрався ввечерю 7. квітня, в залі Польського Народного Дому прекрасна оперетка п. н. "НАТАЛКА ПОЛТАВКА". Аматори декладували всі старань, щоби представлення вийшло як найкраще. Робітники й робітнички! Приходять громадно вчуті прекрасну українську лісію й побачити сумну життєву картину з життя кріпаків, на сцені повиче згаданого приміщення.

КОНІСТОН І СОДБОРІ, ОНТ.
Цим повідомляємо робітників і робітниць в повичих двох містах і околицях, що драматичний гурток при відділі ТУРФДім в Коністон, Онт., відіграє в п'ятницю, 12-го квітня, в Укр. Роб. Домі в Содборі, Онт., а в суботу, 13-го квітня, в Укр. Роб. Домі в Коністон, Онт., велику воєнну драму, Я. Мамонтова, на 5 дні, під назвою "БАТАЛЬЙОН МЕРТВИХ".

"Батальйон Мервтих", це незвичайно цікава драма, що освітлює нещадно імперіалістичну війну. Річ діяльня на фронті. Деяким особам є партисипатор, генеральний штаб і сіра солдатська маса. Участь в драмі бере около 70 осіб. Користайтеся з нагоди і приходьте всі побачити цю незвичайно цікаву драму. Приходьте завчасу, щоб застати місце. Ціни мисць 50 ц. Початок в годині 8-й ввечерю.

РОДИЧАМ І ШКІЛЬНИМ МОЛОДИ У ВІННІПЕГУ ДО ВІДОМА.
Управа Укр. Роб. Дітчої Школи у Вінніпегу повідомляє всіх родичів і їхніх дітей, учнів, що навчання в Укр. Роб. Дітчій Школі буде в цьому тижні (від 1-го до 6-го квітня) по полудні від 2. години, а не ввечерю, як було доси. Всі учні, що вчилися від 5. години, прийдуть в цьому тижні до школи на 2. год. по полудні; ті що починали навчання о 7. год. ввечерю, прийдуть в ті самі дні о 4. год. по полудні.

І. Карач.

ОРГАНІЗАТОР СЕКЦІЇ МОЛОДІ НА СХОДІ КАНАДИ.
Одним повідомляємо відділи ТУРФДім і його Секцій, а також відділи Р.З.Т., що Онтарійський Провісійональний Виконавчий Комітет ТУРФДім, в порозумінні з ЦВК ТУРФДім і ЦК Секції Молоді вислав тов. П. Павлінова на організаційну об'їздку в провінціїх Онтаріо і Квебек.

Маршрута т. Павлінова така: Торолд, Сейнт Кетеріс, Веланд, Порт Колборн, Гемілтон, Сімко, Брентфорд, Киченер, Престон-Галт, Г'вельф, Лондон, Віндзор, Форд Сіті, Сендвич, Сарнія, Понтіуак, Ошава. Після відвідання цих місцевостей т. Павлінов поїде в північну част Онтаріо і Квебеку, а потім у західно-полудневу част Онтаріо. Дні і час митінгів будуть подані в оголошеннях.

Тов. Павлінов має доручення організувати молодь, а також допомагаєти всім нашим місцевим організаціям у їхній праці. Просить всі наші місцеві організації дати т. Павлінову всю необхідну поміч.

Прованкомом ТУРФДім.

ЧИ ВИ ВОРОГ СВОІМ ПРИЯТЕЛЯМ?
Колі ні, то чому не постараетесь, аби всі ваші приятелі читали "Укр. Роб. Вісті"? Ви зробите їм приятельську послугу, як зробите їх передплатниками "Укр. Роб. Вістей".

НА ПРОДАЖ візки, більші і менші, по дуже тій ціні. Інтересовані звольте зголошиться під числом 528 STELLA AVENUE

Вінніпег, Ман.

ДР. Ф. РИБАК

М.Д., С.М., Л.М.С.С.
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
З довголітньою практикою в шпиталях Вінніпегу, Шікаго й Монреалі. Осерай виконує в шпиталях.
Офіс: — 594 SELKIRK AVE.
Телефон: — 35 323
Резиденція: — 562 ALFRED AVE.
Телефон: — 54 000
WINNIPEG, MAN., CANADA

ОБ'їЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФДІМ І Р.З.Т. ПО СХ. КАНАДІ.
Цим повідомляється всі відділи ТУРФДім, Жіночої Секції і Р.З.Т., що згідно з ухвалами Десятого З'їзду ТУРФДім і П'ятої Конвенції Р.З.Т., Центральний Виконком ТУРФДім і Головини Заряд Р.З.Т. вислають на організаційну об'їздку тов. Івана Стокалюка, який перше об'їде східну Канаду, а потім західну.

Тов. Стокалюк відвідає слідуочі місцевости:
Форт Вільям, Онт.—5., 6., 7. і 8. квітня.
Вест-Форт Вільям, Онт.—9., 10. і 11. квітня.
Порт Артур, Онт.—12., 14. і 15. квітня.
Вайт Ривер, Онт.—18. і 19. квітня.
Шалюп, Онт.—21. квітня.
Содбори, Онт.—22. і 23. квітня.
Коністон, Онт.—24., 25. і 26. квітня.
Еспаноло, Онт.—28. квітня.
Су Сейнт Мері (Бей Вю), Онт.—30. квітня, 1. і 2. травня.
Су Сейнт Мері, Онт.—3., 4. і 5. травня.

Товариші й товаришки! ЦВК ТУРФДім і Головини Заряд Р.З.Т. звертаються до вас з просьбою, щоби ви проголосили в своїй місцевости добре всі митінги та постаралися зробити їх як найбільше успішними.

В кожній місцевости т. Стокалюк буде мати митінги з зарядками наших організацій, також зі всім членством відділів ТУРФДім, Жітєсеції і Р.З.Т. і МАСОВИ ВІЧА, на які треба притягнути найбільше число робітників і робітниць та дати їм змогу почути про значення і здобутки наших робітничих організацій. Також просить всі наші відділи, щоби постаралися дати організаторові всяку моральну й матеріальну поміч, за що ЦВК ТУРФДім і Головини Заряд Р.З.Т. вам шпору дякую.

За ЦВК ТУРФДім,
М. Шаталюський.
За Гол. Заряд Р.З.Т.,
О. Хоміцький.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ.
Заходом Індустріальної Краєвської Юні Канади у Вінніпегу відбується ввечерю, 7-го квітня, в 8-й годині ввечерю, в Герік Театрі

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ.
На концерті буде виступати Діноча Манделінова Орхестра ТУРФДім, а також виступлять другі визначні музичні сили. Чистий прихід призначений в користь поширення юні. Просить всіх робітників прийти масово на цей концерт і тим самим помочи збудувати сильну юнію краєвців у Вінніпегу.

ВЕЛИКА РОЗІГРАВКА!
Цим повідомляється всіх інтересованих, що пресова розігравка відбується в середу, 3-го квітня, вгодині 8-й ввечерю, в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу.

Товариші і Товаришки, що забрали тикети до розіграшки, повинні звернути їх не пізніше до 2-го квітня, щоб дати спромозу комітетові приготувитися до розіграшки.

Комітет.

Др. В. ЧАСНИЙ

ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (М.Д., С.М., Л.М.С.С.)
з практикою в шпиталях в Монреалі і С'т. Боніфасі.
413 SELKIRK AVE. — Phone 55 866 — WINNIPEG
(На місці д-ра Геркабека.)
Урядове ввечерю.

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЕЦІ
Виробляємо найкращі і з найбільших сукон убрання й оверковти після найновіших мод і на означений час. За вдоволення ручно. ЗАХОДЬТЕ ДО НАС ОСОБИСТО, А З ПРОВІНЦІЙ ПИШІТЬ ДО:
KUZUK & DEMKIEW
814 MAIN STREET Cor. JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
Робимо до мри зимої оверковти, осні плащі, убрання, сукні шльовиної моди з найліпшої матері і сукни по англійській ціні. Завіснюємо роботу на означений час і за вдоволення ручно. Також чистимо, прасуємо й направилюємо.
А. СНОМА — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

МАРІЯ КЕКИШІВНА
Відома вчителька гри на піані і теорії музики, відкриває тепер свою музичну школу в Форті під ч. 108 ALBERTA AVENUE.
Телефон: TRINITY 5624 W.

НА ПРОДАЖ новий, гарний нової моди, на чотири кімнати "стоко-бонігалов" в добром положенні, близько до стріт карі.
547 BOYD AVE.

НЮ КЕСТЛ МІТ І ГРОСЕРІ.
Мешканці в місті Транскона, Ман. можуть купувати всі споживчі продукти в нашій сторі під числом 195 Мейроуз евіно. Продукти свіжі і по приступній ціні. Обслуга чесна й скора. Наш об'їзковик задовольняє по купувачу.
СЮДКИ ПРОСТОРИШКІ, власників.

ОДИМ ПОВІДОМЛЮЮ фармерів Муларчухів в околицях Едмонтона, що їх брат Доркас Муларчух, що працював на селянській залізничній лінії в іменованому місті, як агентавний агент, зістав забитий підчас катастрофи поблизу коло Пері Савид в Онт. До більш інформації зголошуватися на адресу:
MIKE BILINSKY
Room 3, 267 SELKIRK AVE.
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ Шеврекет кара, модель з 1926 року і триклер. Мушу спродати, бо вийжджаю на пропозицію. Продам за \$375.00. Зголошуватися на адресу:
555 JARVIS AVENUE
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ 80-акрова фарма, вся обфессована. Виробленої землі є 40 акрів, обфессованого пасовища є 40 акрів, сніжок до 15 тонн снігу. На фармі є вигонівні будинки. Добра вода подостатком. По обох сторонах фарми є грейдована дорога. Школа на фармі. До Укр. Роб. Фарм. Організації одна миля. До містечка Рингтон 10 миль. Продам по уміркованій ціні. Прому зголошуватися на адресу:
P. O. SHORCLIFFE, MAN.

НА ПРОДАЖ чверть секції землі ділі мисць від Сіен-Аур залізничної Фарми дуже пригода для ведення мішаної господарки. Хата з дубом на два поверхи, стая з лівий, киричів вертець. Зголошуватися під числом:
456 ANDERSON AVE.
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ 7-кімнатна хата, побудована на лоті 40x100 фтів. Хата має чотири без-руми, великий вініт-рум, сон-рум і кухню. Вся хата отримана водою. Два руми викінчено дубовим деревом. З хатою на продаж електричний кузін, Фішкіли й вальсони. Інтересованих прому зголошуватися на адресу:
507 PARR STREET
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ Шеврекет кара, модель з 1926 року і триклер. Мушу спродати, бо вийжджаю на пропозицію. Продам за \$375.00. Зголошуватися на адресу:
555 JARVIS AVENUE
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ 80-акрова фарма, вся обфессована. Виробленої землі є 40 акрів, обфессованого пасовища є 40 акрів, сніжок до 15 тонн снігу. На фармі є вигонівні будинки. Добра вода подостатком. По обох сторонах фарми є грейдована дорога. Школа на фармі. До Укр. Роб. Фарм. Організації одна миля. До містечка Рингтон 10 миль. Продам по уміркованій ціні. Прому зголошуватися на адресу:
P. O. SHORCLIFFE, MAN.

НА ПРОДАЖ чверть секції землі ділі мисць від Сіен-Аур залізничної Фарми дуже пригода для ведення мішаної господарки. Хата з дубом на два поверхи, стая з лівий, киричів вертець. Зголошуватися під числом:
456 ANDERSON AVE.
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ 7-кімнатна хата, побудована на лоті 40x100 фтів. Хата має чотири без-руми, великий вініт-рум, сон-рум і кухню. Вся хата отримана водою. Два руми викінчено дубовим деревом. З хатою на продаж електричний кузін, Фішкіли й вальсони. Інтересованих прому зголошуватися на адресу:
507 PARR STREET
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ Шеврекет кара, модель з 1926 року і триклер. Мушу спродати, бо вийжджаю на пропозицію. Продам за \$375.00. Зголошуватися на адресу:
555 JARVIS AVENUE
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ чверть секції землі ділі мисць від Сіен-Аур залізничної Фарми дуже пригода для ведення мішаної господарки. Хата з дубом на два поверхи, стая з лівий, киричів вертець. Зголошуватися під числом:
456 ANDERSON AVE.
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ 80-акрова фарма, вся обфессована. Виробленої землі є 40 акрів, обфессованого пасовища є 40 акрів, сніжок до 15 тонн снігу. На фармі є вигонівні будинки. Добра вода подостатком. По обох сторонах фарми є грейдована дорога. Школа на фармі. До Укр. Роб. Фарм. Організації одна миля. До містечка Рингтон 10 миль. Продам по уміркованій ціні. Прому зголошуватися на адресу:
P. O. SHORCLIFFE, MAN.

НА ПРОДАЖ чверть секції землі ділі мисць від Сіен-Аур залізничної Фарми дуже пригода для ведення мішаної господарки. Хата з дубом на два поверхи, стая з лівий, киричів вертець. Зголошуватися під числом:
456 ANDERSON AVE.
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ Шеврекет кара, модель з 1926 року і триклер. Мушу спродати, бо вийжджаю на пропозицію. Продам за \$375.00. Зголошуватися на адресу:
555 JARVIS AVENUE
WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ чверть секції землі ділі мисць від Сіен-Аур залізничної Фарми дуже пригода для ведення мішаної господарки. Хата з дубом на два поверхи, стая з лівий, киричів вертець. Зголошуватися під числом:
456 ANDERSON AVE.
WINNIPEG, MAN.

ВЕЛИКА ЗАХОПЛЮЮЧА ФІЛЬМА!

В ПЯТНИЦЮ 5. І СУБОТУ 6. КВІТНЯ
В УКР. РОБІТНИЧОМУ ДОМУ У ВІННІПЕГУ
показуватиметься

ВЕЛИКА ЗАХОПЛЮЮЧА ФІЛЬМА

ЧАНГ

(CHANG)

"ЧАНГ" є надзвичайно захоплююча й цікава картина з наукового боку. Малею вона життя в джунглях Сіаму. В ній представлена боротьба безпомічного чоловіка з дикими звірами, які нищать його мозольну працю. В цій картині побачите, як велика череда роз'юшених слонів нападає на сімське село і руйнує його. Взагалі ціла картина знята на природі, без ніяких вишколених акторів, і ви будете дуже вдоволені і навчитесь багато, коли побачите її.

В ПЯТНИЦЮ, 5. КВІТНЯ ФІЛЬМА ПОЧНЕ ПОКАЗУВАТИСЯ ВІД ГОДИНИ 8.15 ВВЕЧЕРЮ.

В СУБОТУ, 6. КВІТНЯ ПЕРША ВИСТАВА